

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

14. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

8. DUBNA 2001

Z obsahu:

**Maria, poutnice víry,
hvězda třetího tisíciletí**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
21. 3. 2000
- strana 2 -

Ale proč právě kříž?

Paolo Riso
- strana 4 -

**Zelený čtvrtek: Kris-
tova pokora**

- strana 5 -

Kristovy slzy

- strana 6 -

**Čím větší je láska,
tím blíže je Kříž**

Joachim kardinál Meisner
- strana 7 -

**Z kázání o svatém
Kříži**

John Henry Newman
- strana 7 -

První světec Číny

Svatý Jan Gabriel
Perboyre (1802–1840)
- strana 8 -

**Lucie vypráví
o Fatimě (2)**

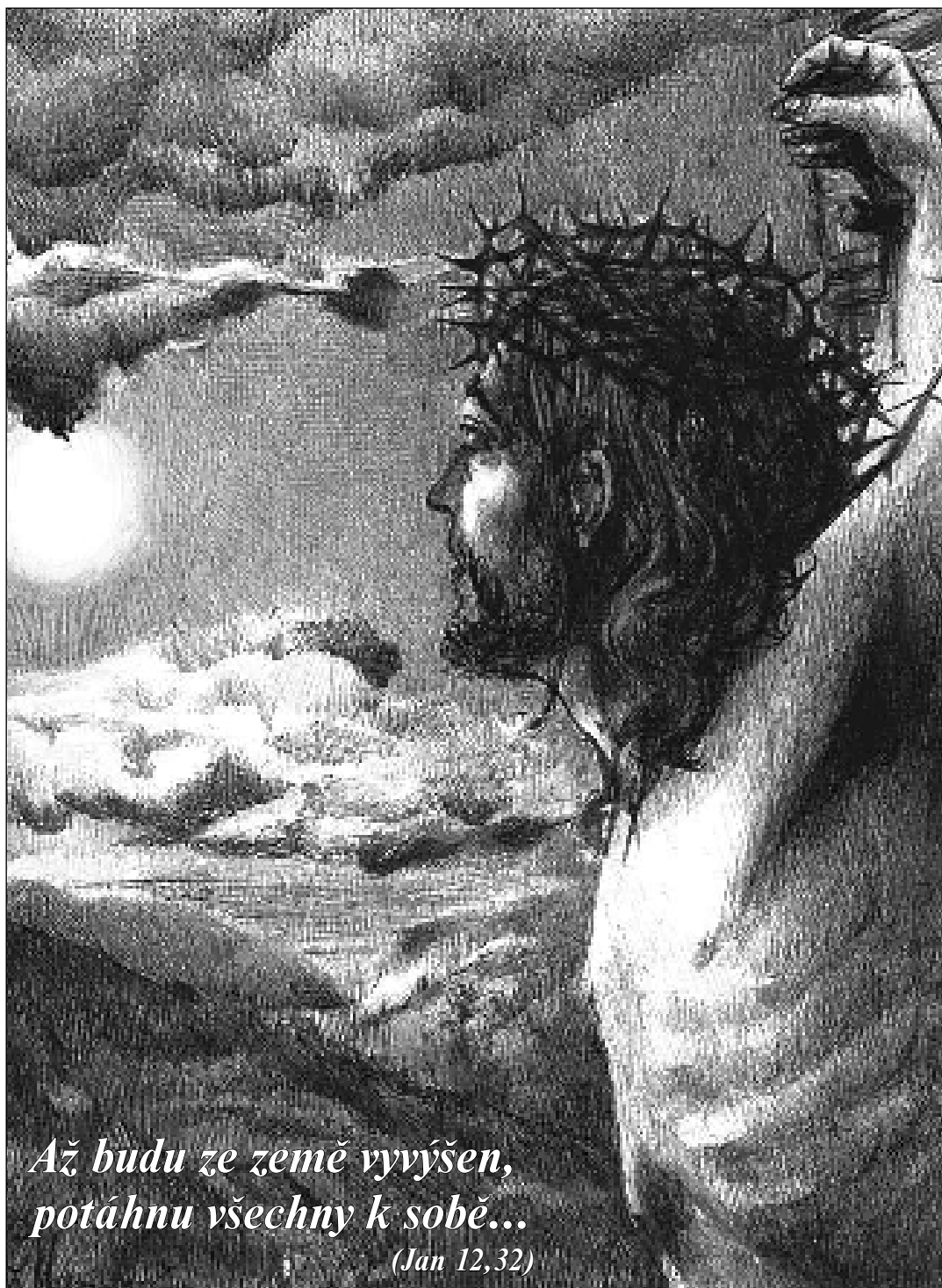
- strana 10 -

**Pochod pro život
nezklamal**

Dr. Jiří Karas
- strana 13 -

**Bdít u nemocného
a cítit s trpícím**

Tadeusz Rucinski
- strana 14 -

*Až budu ze země vyvýšen,
potáhnu všechny k sobě...*

(Jan 12,32)

Maria, poutnice víry, hvězda třetího tisíciletí

(Čtení - Lk 1,26-56)

Stránka z Lukášova evangelia, kterou jsme právě slyšeli, nám představuje Marii jako poutnici lásky. Ale Alžběta obrací pozornost k její víře a vyhláší ve svém pozdravu první blahoslavenství evangelii: *Blahoslavená jsi, že jsi uvěřila*. Tento výraz je »jakoby klíč, který nám otevírá vnitřní Mariinu skutečnost« (Redemptoris Mater, 19). Chtěli bychom jako korunu katechezi Velkého jubilea představit Matku Páně jako poutnici víry. Jako **sionská dcera kráčí ve stopách Abraháma**, který byl pro víru poslušný a *vystěhoval se do země, kterou měl dostat v dědičné držení, a vystěhoval se, ačkoliv nevěděl, kam jde* (Žid 11, 8).

Cesta víry v temnotách

Tento symbol putování ve víře osvětluje vnitřní příběh Marie, která je věřící par excellence, jak již napověděl II. vatikánský koncil: »Blahoslavená Panna se ubírala cestou víry a **své spojení se Synem udržovala věrně až ke kříži**.« (LG 58) Zvěstování je »výchozí bod Mariina putování k Bohu« (Redemptoris Mater, 14): putování ve víře, která zná předpověď o meči, který probodne duši (srov. Lk 2,35), vede po křivolakých cestách egyptského vyhnanství a vnitřní temnoty, když Maria *nechápe* chování dvanáctiletého Ježíše v chrámě, a přesto uchovává *všechny tyto věci ve svém srdci* (Lk 2,51).

V polostínu probíhá také Ježíšův skrytý život, během kterého má Maria dát zaznít ve svém nitru Alžbětinu blahoslavenství skrze opravdovou vlastní »náhamu srdce« (Redemptoris Mater, 17).

Jistě, v Mariině životě nechybí paprsky světla, jako na svatbě v Káně, kde - jen ve zdánlivém odstupu - Kristus přijímá prosbu Matky a skuteční znamení zjevení, kterým probouzí víru učedníků (srov. Jan 2,1-12).

Ve stejném kontrapunktu světla a stínu, zjevení a tajemství se nacházejí dvě blahoslavenství, o kterých hovoří Lukáš: jedno adresované ženou z davu Kristově Matce

a druhé Ježíšovo o těch, *kteří slyší Boží slovo a zachovávají je* (Lk 11,28).

Noc víry

Vyvrcholením tohoto putování ve víře je Golgota, kde Maria prožívá vnitřně Synovo velikonoční tajemství: v jistém smyslu umírá jako Matka smrti Syna a otevírá se »vzkříšení« novým mateřstvím ve vztahu k Církvi (srov. Jan 19,25-27). Zde na Kalvárii Maria zakouší noc víry, podobnou té Abrahámově na hoře Moria, a po letničním osvěcení pokračuje v putování ve víře až do nanebevzetí, kdy ji Syn přijímá do věčné blaženosti.

V čele Božího lidu

Blahoslavená Panna Maria i dále předchází Boží lid. Její výjimečné putování ve víře představuje »trvalý vztažný bod pro církve, pro jednotlivce a společenství, pro lidi, národy a v jistém smyslu pro celé lidstvo« (Redemptoris Mater, 6). Ona je hvězdou třetího tisíciletí, jako byla na úsvitu křesťanské éry jitřenkou, která předcházela Ježíše na horizontu dějin. Maria se totiž chronologicky narodila dříve než Kristus a porodila a vložila ho do našeho lidského osudu. **K ní se obracíme, aby nás nadále vedla ke Kristu a k Otc i v temné noci zla**, ve chvílích pochybností, krizí, mlčení a utrpení. K ní pozvedáme zpěv, který východní církve miluje nade všechny, onen hymnus Akhathistos, který ve 24 slokách vyzvedává lyricky její postavu. V páté sloce věnované návštěvě u Alžběty hymnus volá:

»Raduj se, výhonku rostliny nepodléhající zkáze. Raduj se z toho, že vlastníš celý plod. Raduj se, že vychováváš vychovatele a přítele lidí. Raduj se, Rodičko Stvořitele našeho života.

Raduj se, půdo, která rodí plodnost soucitu. Raduj se, stole prostřený hojností milosrdenství. Raduj se, protože dáváš rozkvést louce líbeznosti. Raduj se, že připravuješ přístav pro duše. Raduj se, kadidlo stoupajících proseb. Raduj se, odpuštění pro celý svět. Raduj se, Boží velkodušnosti vůči smrtelníkům. Raduj se, smělé slovo smrtelníků vůči Bohu.

Raduj se, Panno Nevěsto!«

Mariin chvalozpěv

Návštěva u Alžběty je zpečetěna zpěvem Magnificat, hymnem, který prochází jako věčná melodie všemi křesťanskými stoletími: hymnus, spojující duše Kristových učedníků přes všechny historické předěly, které jsme

povinni překlenout vzhledem k úplnému společenství. V tomto ekumenickém ovzduší je krásné připomenout, že Martin Luther v roce 1521 věnoval tomuto »svatému kantiku Matky Boží« - jak se sám vyjadřoval - slavný komentář. V něm říká, že hymnus by se »všichni měli dobře naučit a zapamatovat si ho«, protože »v **Magnificat nás Maria učí, jak máme milovat a chválit Boha...** chce být největším příkladem Boží milosti a podně-

covat tak všechny k důvěře a chvále božské milosti« (M. Luther, *Scritti religiosi*, a cura dr. V. Vinay, Torino 1967, ss. 431-512).

Maria oslavuje prvenství Boha a jeho milosti, která si volí ty poslední a pohrdané, *chudé Hospodinovy*, o kterých mluví Starý zákon; obrací jejich osudy a uvádí je jako protagonisty do dějin spásy.

Znamení naděje

Od doby, kdy Bůh na ni shlédl s láskou, stává se Maria znamením naděje pro zástupy chudých, na zemi posledních, kteří se stávají prvními v Božím království. Ona sleduje věrně volbu Krista, svého Syna, který všem zarmouceným v dějinách opakuje: *Pojďte ke mně všichni, kdo jste obtíženi, a já vás občerstvím* (Mt 11,28). Církve následuje Marii a Pána Ježíše, když kráčí po křivolakých cestách dějin, aby pozvedla, podpořila a ocenila nesmírný zástup lidí chudých a hladových, ponižovaných a uražených (srov. Lk 1, 52-53). Pokorná Panna z Nazareta, jak poznamenává sv. Ambrož, není »Bohem chrámu, ale chrámem Boha« (De Spiritu Sancto III, 11, 80). Jako taková vede všechny ty, kteří se k ní utíkají, vstříc setkání s Boží Trojicí: Otcem, Synem a Duchem svatým.

L'Osservatore Romano
22. 3. 2001

Mezititulky a zvýraznění
redakce Světla

Beránek vedený na smrt

Zamyšlení ke vstupu do Svatého týdne

Budou-li tito mlčet, kamení bude volat.

Ježíš pokračuje v pouti do Jeruzaléma. Připoj se k jeho družině. Cestou opakovaně předpovídal, že tentokrát jej ve městě čeká utrpení, ponížení, kříž a smrt. Ale učedníci tomu stále nechťejí uvěřit, protože žijí ve svých vlastních, zcela odlišných a čistě lidských představách o Božím království. Pros Ducha svatého, aby ti pomohl oprostít se ode všeho, co ti brání poznávat Boží plány.

Jsmo na úpatí Olivové hory. Pán se zastavuje. Z jeho chování je zřejmé, že se chystá něco mimořádného. Ten, který předpovídal, co se stane v Jeruzalémě, osvědčí nevěřícím učedníkům, že skutečně ví velmi dobře, co se v nejbližší době stane. Příklad s oslátkem to jasně dokazuje.

Ale učedníci přijímají i tuto příležitost zcela v duchu svého smýšlení. Zdá se jim naopak, že právě nyní nastává chvíle, na kterou již tak dlouho čekají: ne nadarmo předpověděl prorok: *Tvůj král přichází k tobě tichý na oslátku. Teď konečně budou moci uvést Pána do Jeruzaléma slavně jako Mesiáše. Sotva spatří oslátko, udělají všechno, aby je vystrojili pro svého Krále. A opravdu, Pán se tomu tentokrát nijak nebrání. A tak není divu, že se v učednicích probouzí radostné nadšení a roste každým okamžikem. Jakmile Pán opravdu usedne na oslátko, propuká jejich radost v jásavém volání. Tato slavnostní nálada se ihned šíří jako lavina. Čím více se blíží k městské bráně, tím více roste zástup, který se k nim připojuje. Je to průvod vskutku královský. A Pán nejen že mesiášské pocty neodmítá, ale dokonce se učedníků zastane před pohoršenými farizeji.*

Až dosud se úzkostlivě vyhýbal každé situaci, kdykoliv jej lidé chtěli provolat králem⁽¹⁾. Opakovaně předpovídal své utrpení, ale o takovém slavném vjezdu nebylo nikdy ani řeči. Změnila se situace, nebo změnil Ježíš své smýšlení?

Nadešel čas, kdy se již Syn člověka nemůže nepřihlásit ke svému poslání Mesiáše, neboť to je ten vytoužený čas, kdy své poslání do důsledku naplní. K jeho skutečné oslavě však nestačí oslátko, radostné volání a ratolesti. Ježíš přišel *svrhnout na zem oheň, a jak si přeje, aby už vzplanul.*⁽²⁾ Jeho sláva vzejde teprve ze křtu, do kterého má být ponořen.⁽³⁾ Aby mohl vejít do své slávy, musí Syn člověka trpět.⁽⁴⁾ Dnešní Hosana je pouhým nástupem k tragickému zvratu v největším dějinném dramatu, které se netýká jen tohoto Ježíše z Nazareta, tohoto města, tohoto národa, které se netýká pouze této země. Za celým nadcházejícím ostudným

procesem, mučením a popravou Syna člověka nestojí jen lidská zbabělost, podlost, krutost a pýcha. To všechno budou jen vnější kulisy mnohem krutějšího dramatu, které se odehrává v samém srdci Boží Trojice. Boží Syn se proslaví bezpodmínečnou poslušností lásky k Otci, který miluje člověka. V tomto duchu prožijte zprávu o jeho umučení.

V tomto nejposvátnějším týdnu budeš svědkem, jakým způsobem chce Bůh napravit to, co způsobila lidská neposlušnost: stane se tak nejsvětější poslušností jeho Syna. Co však ukládá Otec svému Synu: *Hospodinu se zalíbilo zdrtit ho utrpením. Uvalil na něho vinu nás všech, pro zločin svého lidu bude ubit k smrti. On ponese naše utrpení a obtíží se našimi bolestmi. Nikdo se nepostará o jeho právo.*⁽⁵⁾

Uvaž přitom, že takto odsouzený Syn je jedné podstaty s Otcem. Za všim jeho nadcházejícím, smrtí končícím utrpením, které samo o sobě překračuje všechno pomyšlení, stojí jiné, ještě hlubší, nekonečné utrpení nejdobrotivějšího Otce. Jsi svědkem mystéria, v němž Bůh uchystal utrpení sám sobě, neboť místo člověka odsuzuje sám sebe, *aby svou krví z lásky prolitou zrušil dlužní úpis dávného hříchu.*⁽⁶⁾ Bůh, Původce života, obětuje svůj vlastní život, *nikdo mu ho nebere, ON sám jej dává.*⁽⁷⁾

Možná, že bys našel mnoho lidí, jejichž tělesné utrpení bylo větší než utrpení Ježíšovo. Ale jen Ježíše vydává na smrt jeho milující Otec, který dříve, než tak od věčnosti rozhodl, sečetl všechny jeho vzdechy, všechny jeho rány, aby všechno to, co Ježíš vytrpí na svém těle, všechno vytrpěl sám ve svém otcovském Srdci.

Toto poslušně přijaté utrpení je proto pro Ježíše o to krutější a nekonečně bolestnější, že je nepřijímá od bezcitných katanů a mučitelů, ale z ruky svého milujícího Otce. Tou nejbolestnější smrtí, která čeká Ježíše, žijícího z Otcovy lásky, bude hodina, kdy jej Otec zůstaví ve stavu úplné opuštěnosti, zbavené vši jeho lásky. Ale netrpí stejnou měrou i otcovské srdce? Je možné si vůbec představit bolest Otce, před jehož tváří snáší jeho jediné milované Dítě nejen tělesná muka, ale smrt lásky v úplné opuštěnosti? To tedy bude teprve skutečný zdroj Otcovy i Synovy slávy, proto je jediným Spasitelem, mimo něhož není spásy, Beránkem, který je za nás obětován, když jako první z lidí stane před soudem Nejvyššího, který jej odsoudí za nás. *Kdo se bojíte Pána, chvalte ho, slavte ho všichni z Jakubova potomstva.*⁽⁸⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 6,15; ⁽²⁾ Lk 12,49; ⁽³⁾ tamt. 50

⁽⁴⁾ srov. Lk 24,26; ⁽⁵⁾ Iz 52

⁽⁶⁾ velikonoční chvalo zpěv; ⁽⁷⁾ srov. Jan 10,8

⁽⁸⁾ resp. žalm 22

Liturgická čtení

Průvod s ratolestmi

Evangelium – Lk 19,28-40

Když se přiblížil k Betfage a Betánii u hory, která se jmenuje Olivová, poslal napřed dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do protější vesnice. Jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na kterém ještě neseděl žádný člověk; odvažte ho a přiveďte! A kdyby se vás někdo zeptal: „Proč ho odvažujete?“ odpovíte mu takto: „Pán ho potřebuje.““ Ti, kdo byli posláni, odešli a našli všechno, jak jim to řekl. Když oslátko odvazovali, ptali se jich jeho majitelé: „Proč to oslátko odvazujete?“ Odpověděli: „Pán ho potřebuje.“ Přivedli oslátko k Ježíšovi, přehodili přes ně pláště a vysadili na ně Ježíše. Jak se ubíral dál, prostírali mu na cestu své pláště. Když se už blížil ke svahu Olivové hory, začal celý zástup učedníků radostně a hlasitě chválit Boha za všechny zázraky, které viděli na vlastní oči, a provolávali: „Požehnaný, který přichází jako král ve jménu Páně! Na nebi pokoj a sláva na výsostech!“ Někteří farizeové ze zástupu na něj volali: „Mistře, zakaž to svým učedníkům!“ Odpověděl: „Říkám vám: Budou-li oni mlčet, bude křičet kamení.“

1. čtení – Iz 50,4-7

Pán, Hospodin, mi dal jazyk učedníka, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám ztvrdnout své tváři v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení – Flp 2,6-11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jako jeden z lidí. Navenek byl jako každý jiný člověk, ponižil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Lukáše

Viz evangelium – Lk 22,14-23,56

Ale proč právě kříž?

Církev již 2000 let nemluví o ničem jiném než o Ježíši Kristu, a přece je tolik lidí, kteří jej ještě nepoznali. Právě v těchto dnech, před Velikonocemi a po nich, které jsou středem celého roku, opakuje církev tu největší a nejzákladnější pravdu o něm: **On je Boží Syn, který se stal člověkem, vtělil se, byl ukřižován a zemřel na odpuštění hříchů, vstal z mrtvých a zasloužil nám spásu.**

Je to ta nejužasnější zpráva, jaké se kdy dostalo lidstvu, evangelium – dobrá novina – od té doby, co je člověk na zemi, a nebude zde žádná jiná, dokud Ježíš, Vítěz nad hříchem a Pán světa a dějin, se nevrátí, aby je ukončil definitivním triumfem.

V malém, a přece největším katechismu Pia X., který jsem se jako dítě učil zpaměti a díky kterému existují mezi dobrými lidmi ještě náboženské znalosti, je otázka 25., která se ptá: »Proč se Syn Boží stal člověkem?« a odpovídá tím nejjasnějším způsobem: »...aby nás spasil, to znamená vykoupil nás z hříchu a získal nám zpět ráj.«

To je úžasná zpráva, kterou přináší církev, skutečnost, kterou neúnavně opakuje, absolutní a jediná skutečná novina. Noviny, televize, všechny sdělovací prostředky by měly ustavičně přinášet tuto novinu jako nejdůležitější, nejkrásnější na začátku každých zpráv, na každé stránce novin by mělo stát největší písmeno: **POZOR: Viš, že Kristus přišel, zemřel za nás a vstal z mrtvých? Že můžeš být opravdu šťastný?**

Sám, rebel, žizníci

Ale dnes je tak obtížné dát zaznít této »zprávě«, protože je mnoho těch, kteří si dokonce říkají křesťané, ale odpovídají: »A co je mi po tom?« A pak, když se díváme kolem sebe, na chvíli se zastavíme, abychom se zamysleli, konstatujeme, že žijeme na pokraji deprese. Jak napsal Bruce Marshal, »...lid žije v blahobytu bez radosti. Po

dlouhé řadě účtů za světlo, telefon a plyn přijde poslední účet za pohřební výlohy.« Při prvním nárazu se všechno hroutí.

Odkud tedy přicházejí úzkosti, bezesné noci, zoufalství? Sebevraždy? A drogy? Proč se tak šíří násilí, dokonce proti dětem a mezi dětmi? Jak z toho vyjít? Je ještě možná skutečná radost? Jeden chlapec mi řekl: »Dej mi gram radosti!«

Přes to všechno člověk nese v sobě velikou touhu jít »dál«, za své vlastní hranice, za hranice společnosti a času. Co jiného hledá člověk než radost a život? Ano, život, kterého nikdy neubývá, po kterém se neplatí pohřební výlohy. **Tato žízeň, tento hlad po radosti a po životě je žízeň po Bohu.** Bud' mu otevřeme srdce, nebo se mu rouháme, nebo zůstaneme lhostejní.

Ale touha člověka – moje i tvoje – je ještě větší: tak jak jsme křehcí, máme žízeň a hlad být jako Bůh, stát se mu podobní, mít v sobě božský život, mít nějakým způsobem účast na jeho plném bytí, věčně mladém a milujícím. Rodí se tedy jiný problém: člověk – já, ty, oni – se stává rebellem proti Bohu. Slyšíme jeho hlas, který nám říká, že jej máme poslouchat (»čiň dobré a varuj se zlého«), a přece často odpovídáme odmítnutím, popřením, egoismem vůči němu a vůči bližním.

Člověk: tužba po Bohu, a zkušenost hříchu, tragicky dnes více než dříve. Není tedy člověk omyl, nezdařený pokus?

Ze Zjevení víme, že Bůh stvořil člověka obdařeného neuhastitelnou žizní po něm, která sytí člověka tím, že jej činí účastníkem Boží přirozenosti v důvěrném vztahu k Bohu. Ale bohužel, od počátku je zde také odmítání: hřích, který z něho dělá Božího nepřítele, ale také nepřítele sobě samému, nepřítele a vraha svých bližních. Člověk je tedy jako »padlý bůh«, degradovaný král, kterého trýzní žízeň po ztracené velikosti. Sám se již nemůže realizovat.

Potřebuje Někoho, kdo je božsky veliký a lidsky bratrský, kdo by uskutečnil vykoupení z tohoto hříchu, který je zde od počátku lidstva a který se hrozným způsobem mezi lidmi množí po celá staletí.

Zemřel za mne

Hřích je všechno vykonané, vyslovené a toužené proti Božímu zákonu. Není to jen nedostatek úcty, za který se můžeme omluvit a prosit o prominutí, je to nekonečná tíže, protože je to vzpoura proti Bohu nekonečného v jeho majestátu a v jeho lásce. Bůh by mohl proti nám vystoupit s neúprosnou spravedlností. Ale on naopak odpovídá svým milosrdenstvím, aniž by opouštěl spravedlnost. Milosrdenství neznamená, že je možno všechno tolerovat, jako by dobro i zlo byly totéž.

Je na nás, na mě, na tobě, na každém, aby napravoval a usmíroval hřích. Ale člověk toho není schopen ani svými znalostmi, ani svými penězi, ani – kdyby chtěl – svou láskou. Protože je konečný, omezený, je jako nevědomec, který zničil umělecké dílo, ale není schopen je obnovit. Hřích je nenapravitelná porážka, nejtrpčí fiasko z vlastní viny.

A právě proto je to sám Bůh, kdo zasahuje a vychází mu vstříc svou nekonečnou láskou: *Tak miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný* (Jan 3,16), to znamená pravý život, božský Život. To je ta největší a ústřední událost dějin, ústřední a úžasná zpráva, která k nám doléhá již 2000 let a kterou si musíme osvojit a hlásat ji všem lidem: **Boží Syn se stal člověkem, rovným nám ve všem kromě hříchu,** který od prvního okamžiku svého vtělení až po svůj poslední výdech na kříži dal sám sebe v oběť za hřích dědičný i za všechny hříchy od počátku až do konce lidstva.

Ježíš je jediný Spasitel, ten, který se obětoval za naši spásu.

Jen pohled na kříž mě učí, jak se mám zachovat v každé okolnosti.

Bratr Konrád

Bůh přijímá jeho oběť jakožto jedinou důstojnou a záslužnou. Jeho poslušnost až k smrti na kříži jakožto našeho představitele a naší hlavy má nekonečnou cenu a získává nám **odpuštění hříchů a smíření s Bohem i mezi sebou, božský život (=milost),** novou věčnou smlouvu, kterou se stáváme Božími dětmi, účastnými jeho božské přirozenosti, bratry a údy téhož Ježíše v mystickém těle jeho Církve.

Zastav se tedy před Ukřižovaným a zamysli se: Není to nic přirozeného, že ON, Nevinný, je přibit hřeby na dřevě kříže. On, Boží Syn, Spravedlivý jako nikdo jiný, který vzal na sebe naše hříchy, moje, tvoje, všech lidí celého světa, jako by byl za ně sám osobně odpovědný se všemi strašnými následky a nesmírným zármutkem a nekonečnou bolestí, které hříchy způsobily jako urážka Boha, nejvyšší zkáza samého člověka. Kříž, nejvyšší a nejkrajnější poprava otroků a zločinců, to bylo místo určené pro nás: ale místo nás je podstoupil ON...

Proč kříž? ptali jsme se na začátku. **To je absolutní novina, nikdy nevidaná a nikdy neslychaná, dar Boha, jeho nesrovnatelné lásky.** Můžeme říci s jistotou a s vděčností bez hranic, jako apoštol Pavel, jako Terezie z Avily, Terezie z Lisieux, jako všichni křesťanští světci, jak nevinní, tak i obrácení, uchvácení rozjímáním o Kříži: **Miloval mě a vydal za mne sám sebe** (Gal 2,20).

Jen jím a nikým jiným může být napojena naše žízeň a nasycen náš hlad po Bohu. Jen od něho máme život, který neumírá a který nikdy nepřestává. **Od něho a od nikoho jiného máme VYKOUPENÍ A NEBE.**

Preklad -lš-

Il Messaggero 3/1997

Zelený čtvrtek: Kristova pokora

Řecký i latinský výraz »pokora« (tapeinosis a humilitas) vyjadřují silně aspekt poniženosti a bezvýznamnosti, chudoby a slabosti. Starší církevní spisovatelé používají latinský výraz »humilitas« bez dalšího přídavku, aby vyjádřili Kristovo vtělení: ono je totiž samo o sobě ponižením. Sv. Terezie z Avily jednou neváhala říct: Ježíš Kristus se stal služebníkem nás všech.

O dnešním dnu Pán sám poukazuje na tuto skutečnost: Dříve než jeho božsko-lidský život skončí na kříži, představuje nám nejnvtitnější tajemství svého života, tajemství služebné odevdanosti, a to chováním, které je tak nesmírné a tak překračuje všechno lidské chápání, že apoštolové jsou leknutím bez sebe. Ježíš nám tak chce sdělit dvojí pravdu:

Chce nám především ukázat, jak velice nás miluje a co vše je ochoten pro nás udělat. Dále nám dává pochopit, jakými se musíme sami stát, abychom mohli mít s ním podíl.

Není možné v rámci jednoho článku rozvinout celou šíři tak obsažné zprávy evangelia sv. Jana. Uvedme jen několik slov, které nejvíce poukazují na pokornou ochotu sloužit a která jsou současně výzvou k následování.

Hned na počátku a pak ještě jednou ve třetím verši evangelista zdůrazňuje, že Ježíš *věděl*, odkud přišel a kam jde, tzn.: že je Bůh z Boha, kterému

Otec *všechno*, nebe i zemi, anděly i lidi, dobu i věčnost *dal do rukou*.

Z toho zřetelně vyplývá: Jeho pokorná služba, která povede až ke smrtelné bezmocnosti, odpovídá jeho svobodné vůli. Nic a nikdo jej k tomu nemohl přinutit.

Ani pravou pokoru jeho učedníků nelze zaměňovat se slabostí. Pokorný není ten, kdo si nepřisuzuje nic velkého, nýbrž ten, kdo s veselým a hrdým vědomím všeho toho, co mu Bůh daroval, zřídá se využívat svého nadání a předností, jimiž byl obdařen od Boha, ke svému obohacení, k vystupňování svého sebeocnění, nýbrž se rozhodne, že to všechno dá plně do služeb Boha a bližního,

a to třeba až do té míry, že sám se v této službě stane neviditelným, takže je pokládán za bezvýznamného.

Jaký je pramen takové pokory? *Miloval svoje a projevil jim lásku až do krajnosti*, říká se tu

o Pánu (13,1). Jediným výchozím bodem sebeobětující, na sebe zapomínající ochoty ke službě je jak u Ježíše, tak u každého, kdo jej následuje – láska; láska k Otci a láska k lidem, která nejde jen tak kousek vpřed, nýbrž jde až k poslednímu, až do konce.

Za několik hodin nebude tento konec pro Pána podobu kříže, otrocké smrti, krajní bída a vydání sama sebe na pospas. Při mytí nohou to předznamenává: *Odložil svrchní šaty*. On, který odložil to, že je roven Bohu, odložil kus po kuse všechno to, co lidem na této zemi slouží k radosti a uspokojení, a brzy nato odevzdá i svůj život, odkládá oděv svobodného, váženého člověka a bere si zástěru otroka, aby svým učedníkům prokázal službu, kterou by nikdo z nich sám od sebe neprokázal tomu druhému.

Učedníci se polekali, když se musí dívat na služebný postoj svého Mistra. Petr se dokonce brání. Ale musí se naučit rozpoznávat ponižení svého Pána, přijmout vykoupění skrze jeho sebedarování a nakonec jej následovat na této cestě.

Jen ten, kdo není pyšný a může díky této pokorné lásce dosáhnout vykoupění, plného společenství s Ježíšem Kristem, a kdo se vydá na tuto cestu, podrží si ji už provždy.

*Podle Directorium spirituale, Řezno
Překlad -lš-*

MODLITBA ZA KNĚZE

Nejmilejší Ježíši, příteli kněží, posílej všem kněžím denně sedmero darů Ducha svatého, aby byli všem vším nyní i ve smrti. Uděl jim trpělivost s malíčkými, soucit s nemocnými, pokoru pro chudé, odvahu proti nepřátelům církve. Učiň je neúnavnými ve vyučování, ochotnými k udělení svátosti pokání, horlivými při rozdávání svatého přijímání. Učiň je hroznými pro peklo a všechny jeho spojence, ale posly míru pro všechny lidi dobré vůle. Kamkoliv se ubírají, ať je provází tvé požehnání; kde prodlévají, ať zavládne tvůj mír; komu žehnají, ať je požehnan tebou. Učiň je apoštoly, učiň je svatými. Amen.

Ó Pane Ježíši, rozmnož počet kněží své Církve...

Dobrotivý Spasiteli, který jsi ve své vševědouce předvídal, jak osudný nedostatek kněží zasáhne naši dobu a naši vlast, pro duševní bolest, s jakou jsi volal na kříži »Žitím«, dej, aby duše, které jsi povolal ke své svaté službě, slyšely tvůj hlas. Dej jim sílu, aby překonaly všechny překážky, které se jim staví do cesty. Nedej, aby je zlý duch nebo svět oloupil o drahocenný poklad tvého svatého povolání. Svati andělé těchto vyvolených duší, prostě za ně ustavičně Boha. Napomínejte je laskavě a důtklivě, aby následovaly Boží hlas. Nejsvětější Panno Maria, ty ses stala svou účastí na utrpení Spasitele spoluvykupitelkou nesmrtelných duší. Vypros nám mnoho svatých kněží. A ty, svatá Anno, která jsi své milé dítě již v nejútlejším věku zasvětila chrámu, vypros rodičům těch, kteří jsou povoláni k jeho službě, aby s ochotným a vděčným srdcem přinesli svou obět. Amen.

Čím větší je láska, tím blíže je Kříž

mu oči a ptali se: »Když jsi prorok, pověz nám, kdo tě udeřil.« A rouhali se mu, jak mohli. (Lk 22, 54-65)

Místo, kde se chrám nachází, bylo v poslední době restaurováno a obohaceno o některá umělecká díla, které zvou k zamyšlení a připomínce ponižování a bolestiplného zacházení, které Ježíš musel vytrpět onu noc, která předcházela jeho nejvyšší oběti smíru, za všechny hříchy světa nekonečné slávy Otcově. Byla to jeho svatá vůle a jeho láska, která tak způsobila, že jsme všichni byli vykoupeni. Když rozjímáme o ztvárněném utrpení a ponížení, je třeba mít

Sousoší Petrova zapřené: Neznámho (R. Shillon 1997)

na myslí hlubokou touhu, která hořela v Ježíšově Srdci, aby již byl pokřtěn křtem krve, který je výrazem jeho úplné lásky k Otci a ke všem hříšníkům. Tato touha našla své naplnění, když po třech hodinách smrtelného zápasu na kříži zvolal: *»Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?«* a poté mohl konečně silným hlasem oznámit: *»Dokonáno je!«* Udělat něco více už ani není možné.

Nyní je na nás, abychom z toho vyvodili pro sebe důsledky. K tomu nám účinně pomáhají také umělecká zobrazení.

Jak říká sv. Pavel, kříž je židům pohoršením a pohanům bláznovstvím a některým dnešním křesťanům je obojím společně: pohoršením i bláznovstvím (srov. 1 Kor 1,23). Ale přitom zůstává posledním vyjádřením Boží lásky k nám lidem. Tajemství kříže a utrpení je tajemstvím lásky.

Láska Boží bere na sebe v tomto světě podobu kříže.

Láska v Bohu je plnost vertikality a vzestupu. Člověk naopak je zcela horizontalitou, zcela přízemní, zcela těžký a zcela uzavřený do sebe. Sám od sebe nemůže ze sebe vykročit.

Jedno asijské přísloví říká: *»Když bůh spadne do moře, stane se rybou,«* to znamená, Bůh se přizpůsobí podmínkám vody. Když se však Bůh stává člověkem, stává se Mužem bolesti, Ukřížovaným. Jako zosobněná Boží vertikality přijímá Syn horizontalitu člověka. Srovnává se s námi – plná horizontalita, ale zcela zůstává Bohem – vertikality. A výsledkem je kříž. Pravý Bůh a pravý člověk v jednom, to je střet. Plná vertikality a plná horizontalita, to je Kříž.

A nyní kříž dělá svou podstatou z minusu plus. Kříž je jediným místem na světě, na kterém se negativní překvalifikuje na

pozitivní: smrt v život, ztráta v zisk, nesmyslnost ve smysl.

Tak Bůh miloval svět, že si osvojil slabost, dal se ukřížovat. Nebyli jsme spaseni utrpením, ale láskou; ta ale nabývá v pod-

mínkách tohoto světa podobu kříže. **Toho, koho Bůh obzvláště miluje, vtaňuje do své vášně, zasvěcuje jej do svého životního stylu, uvádí jej do svého životního stylu.** Takovým lidem dává podíl na svém umučení. Pán bere s sebou Petra, Jakuba a Jana, zástupce »intimní církve«, dovnitř Olivové zahrady a činí z nich svědky své smrtelné úzkosti a krvavého potu.

Pán bere »intimní církve«, Marii, svou Matku, a milovaného učedníka Jana s sebou pod kříž, aby jim dal účast na své velkopáteční nouzi, aby je učinil přímými svědky svého nevýslovného *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mt 26,47).

Čím větší je láska, tím blíže je Kříž. Tuto zkušenost vyjádřil francouzský spisovatel Léon

Bloy slovy: **Pane, ty prosíš za ty, kdo tě křížují, ale křížuješ ty, kdo tě milují.**

Pokud by nás mělo potkat takové povolání, totiž být spolupůsobícím a nikoliv pouze divákem jeho umučení, pak bychom se neměli vzpěčovat ani selhávat, např. při těžkých životních podmínkách, při ztrátách, nemoci a utrpení.

Jeho ranami jste uzdraveni (1 Petr 2,24), píše se v prvním Petrově listu. Ve společenství Kristova utrpení není nic zbytečného a nic zadarmo. Ve společenství utrpení s Bohem se nic neztrácí.

Na tomto podkladě můžeme pochopit, proč nás Pavel zapřísahá a vyzývá: *Nezbavujte Kristův kříž působivostí!* (srov. 1 Kor 1,17), tzn. nedělejte z něho jen horizontální rovinu, to by se z plus stalo minus. Zbavit kříž působivostí znamená zbavit jej jeho vnější podoby i jeho vnitřního obsahu, udělat z něho nudný trám a vyhnat ze světa Boží lásku.

V Kříži je spása. Nechme se poženat Křížem, budme lidmi poženými Křížem, kteří jsou pro ty druhé poženými.

Z kázání 12. října 1999 při děkovné mši za svatořečení
Edith Steinové

mlčení i jeho slov, která použil, a hrůzu, která jímlala Piláta...

Ano, volky nevolky spatříme jednou onu svatou tvář, kterou lidé bili a zneuctvovali; uvidíme ruce, které byly přibité na kříž; jeho bok, který byl proboden. Všechno to uvidíme; a to bude pohled na živého Boha.

-sks- 15/2000

John Henry Newman

Z kázání o svatém Kříži

Když přišli na místo zvané Golgota, ukřížovali ho mezi dvěma zločinci a ani pak se mu nepřestali vysmívat a urážet jej, nýbrž všichni, velekněží i lid, hleděli na něho s posměchem a vyzývali ho, aby sestoupil z kříže.

Prosím vás nyní, abyste uvážili, že tato tvář, tak nelitostně zraněná, byla tvář samotného Boha; spánky rudé od trnů, svaté tělo vystavené pohledům a rozdrásané bičováním, ruce přibité na kříž a později proražený bok: to jsou tělo, svaté údy a ruce a skráně a bok a nohy samot-

ného Boha, na které civí nenávidný dav. Je to tak strašné pomýšlení, a když je duše poprvé pochopí, je pro ni jistě velmi obtížné pomyslet na něco jiného; takže když na to myslíme, musíme prosit Boha, aby nás uschoptil a dal nám sílu o tom přemýšlet, aby to nebylo pro nás přespříliš.

Když tedy přemýšlíme o tom, že sám všemohoucí Bůh, Bůh Syn, byl trpítelem, budeme lépe než dosud chápat popis, který nám dali evangelisté; budeme chápat smysl jeho počínání, jeho

První světec Číny

Svatý Jan Gabriel Perboyre (1802–1840)

Narodil se 6. ledna 1802 v Puechu v atmosféře křesťanské rodiny a již na klíně své matky se učil prvním modlitbám. Od 8 let začal navštěvovat školu, ale jen v zimním období, jinak pomáhal při polních pracích. Zakořeněn v domácí půdě, připravoval se následovat povolání svého otce.

U lazaristů

V roce 1817 odchází na měsíc či dva do Montanban, kde žije v malém semináři, který založil jeho strýc, lazarista Jacques. Zdokonaluje svou francouzštinu a své všeobecné vzdělání. Během misí pořádaných v Montanban na něho misionáři velmi zapůsobí a Gabriel prohlásí: *»Chtěl bych se stát misionářem!«* Jeho nadání a zbožnost jsou tak přesvědčující, že profesori prosí otce, aby mládence nějakou dobu nechal u nich. Petr Perboyre daruje Bohu svého syna, s nímž tak počítal jako se svým nástupcem.

Koncem roku 1818 prosí Jan Gabriel, aby směl vstoupit k lazaristům, a v roce 1820 jako 18letý skládá řeholní sliby. Zřekne se možnosti navštívit svou rodinu, aby neztrácel čas potřebný pro studium. *»Abychom přišli do nebe, musíme přinést každou oběť,«* prohlašuje.

Když ukončí studium teologie, je poslán do kolejí v Montdidier.

Živý příklad pro své žáky

Nejdříve vyučuje ty nejmenší. Jeho představení oceňují jeho kvality a v dalším roce mu svěří výuku filosofie.

23. září 1826 přijímá v kapli sester bliženské lásky na *»Rue du Bac«* v Paříži kněžské svěcení. Od této chvíle stoupá k oltáři den co den se stejnou vroucností. Jeho modlitba během mše svaté je tak intenzivní, že upadá do extáze. Jeden kostelník dosvědčil, jak byl jednou překvapen, když jej našel během mše svaté ležet před oltářem tváří k zemi.

Po vysvěcení odchází P. Jan Gabriel do kolejí v Saint-Flour, aby zde vyučoval. Žáci i rodiče

jej přijímají tak dobře, že je velice smutný, když jej generální představený povolá zpět do Paříže.

Svěřili mu vedení noviciátu. Věnuje se svému povolání s takovou horlivostí, že jeho nejzřetelnější a nejpresvědčivější výukou je jeho vlastní každodenní život. Učí novice poznávat Ježíše Krista a říká jim: *»Svatí v nebi jsou jen portréty Ježíše Krista zmrtychvstalého, tak jako zde na zemi byli portréty Ježíše Krista trpícího, pokořovaného a jednajícího. Mějme oči upřené stále na něho, osvojme si jeho bytost a jeho ctnosti.«*

Misijní povolání

P. Jan Gabriel chová v srdci hlubokou touhu po misiích v dalekých zemích: *»Modlete se, aby se můj zdravotní stav tak zlepšil, abych mohl jet do Číny. Chtěl*

bych tam hlásat Ježíše Krista a pro něho umřít.«

Jelikož vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nedostal povolení pro misijní působení v Číně, prosí znovu generálního představeného, aby mu dovolil odcestovat. Opět dostane zápornou odpověď. Mladý muž se modlí vroucně k Panně Marii a další den na svátek Obětování Panny Marie je jeho přání splněno. Smí se vydat do Číny. Dne 21. března 1835 nastupuje na palubu lodi, aby se již nikdy nevrátil.

Všem vším

29. srpna zakotví loď v Reede v Makau, vstupní bráně do Číny. P. Jan Gabriel se nejdříve začíná

učit čínštinu. *»Po dvou měsících se s ní začínáme seznamovat. Musíme být znovu jako děti a učit se abecedu...«*

Stane se Číňanem také svým oděvem a životním způsobem. Píše svému bratru Jakobovi: *»Kdybyste mě teď mohli vidět, poskytl bych vám zajímavou podívanou svým čínským způsobem života, oholenou hlavou a vousem, jak koktám čínštinu a místo přiborem jím dvěma tyčinkami. Říkají, že jako Číňan si nevedu špatně. Musím tím začít: stát se všem vším, abych je mohl získat pro Ježíše Krista.«*

Pro další cestu do La Hupe si najímá džunku. Sdílí život lodníka a průvodce cizinců a získá si jejich důvěru. Vstup do nitra země je v principu pro každého Evropana zakázán pod trestem smrti. P. Jan Gabriel se musí v křmách a při policejních kontrolách jak jen možno vyhýbat indiskrétním pohledům. V jednom dopise píše svému strýci: *»Naši průvodci nás vydávají za obchodníky s čajem z Nankingu; když je potřeba, dodávají, že nerozumíme nářečí provincie, kterou právě projíždíme, což odpovídá pravdě.«*

Chudý s chudými

Po velmi svízelné cestě dorazí P. Jan Gabriel na místo určené. Tam jej přijímá pan Rameaux, lazarista a čínský spolubratr. Je zachvácen soucitem nad žalostnými poměry, v jakých žijí křesťané této oblasti. *»Žijí v chudobě, jakou jsem ještě neviděl. Mnozí nejsou ani řádně oblečeni, na jejich těle visí jen jakési hadry. Ukazují extrémní bídu, v jaké je člověk ještě schopen žít.... V předchozích letech mnozí podlehli svému strádání. Ti, kteří nezemřeli, žijí více méně z ničeho...«*

P. Jan Gabriel popisuje nedostupnosti této misijní stanice: *»Kostel a sídlo, na které se tady dívají jako na paláce, jsou slepeny z hlíny a pokryty slámou a nemají jinou podlahu než udušanou hlínu a jiný strop než*

...150 let později: Ty nesmíš zemřít

V roce 1981 byly obtížnou cestou dopraveny do Číny Bible v počtu 1 000 000 kusů. 10 000 Biblí si vzal John, vedoucí misijního centra s tím, že provede jejich distribuci. Dodávka Biblí byla prozrazena úřadům, které nařídily, aby všechny Bible byly vyslíděny a zabaveny.

John je odhalen a vystaven velkému nátlaku. **Ale mlčí a modlí se se zavřenýma očima.** Odvedou jej na soudní dvůr, postaví na 1m vysokou bednu, která je tak úzká, že je zde místo jen pro nohy. Na krk je mu vložena smyčka, která vede na šibenici. *»Když se ti podlomí nohy, sám se oběsíš. To je spravedlivý trest za tvrdošíjnost,«* říká vyšetřující úředník. Dva policisté jsou pověřeni,

aby sledovali Johnovy poslední okamžiky. John je pozoruje ze své výšky. Ve vědomí, že jeho konec je blízko, hlásá jim Ježíše Krista. Ale oni se mu smějí a urážejí ho.

Přejde dvanáct dní nevýslovných muk. Třináctý den se strhne prudká bouře. Nebe je černé a padá déšť jako provazy. Johnův odpor je u konce. Napolo v bezvědomí slyší hrozný úder hromu a padá dolů. Smyčka se stahuje. Ale blesk spálí provaz nad jeho hlavou v okamžiku, kdy padá k zemi. Doví se to od dvou policistů, kteří jej křísí: *Ježíš tě zachránil, ty nesmíš zemřít. Chceme ho poznat.*

Podle: Křížová cesta pronásledované církve Kirche in Not, Ostpriesterhilfe

Umučení našeho Pána a umučení Jana Gabriela Perboyre

bambusové větve, které podpírají střechu...« V jiném dopise popisuje Jan Gabriel pohromu kobylek a velice trpí s chudými, kterým už nezbylo vůbec nic. »Nesčíslná armáda kobylek napadla zemi. ...pokrývají stromy a tvoří tapety na stěnách. Nezůstane ani stéblo trávy, sežerou všechny bambusové listy... Vidíme rodiny, které se s pláčem vracejí z pole, protože všechno bylo zničeno.« Tato bída mu svírá srdce.

Tři léta svého misionářského života zasvěcuje P. Jan Gabriel službě těmto chudým lidem, kteří jsou víceméně vydáni na milost své nouzi. Společně se svými čínskými spolubratry organizuje misijní setkání v široké oblasti. Navštěvuje a povzbuzuje křesťany, katechumeny, dává se všem k dispozici, aniž by dbal na únavu. Křtí malé děti, zpovídá a denně slouží mši svatou. Stýká se s asi 2000 křesťanů chudého obyvatelstva na 15 různých místech. »Někdy přináším do chatrčí svátosti nemocným, jejichž nahota je přikryta jen trochou slámy a kteří leží na holé zemi.«

Zkušenost kříže

Během svého pobytu v Hupe zažije Jan Gabriel také období duchovní úzkosti a bezútěšnosti. Mnoho o tom nemluví, ale podle svědectví spolubratří je mu potěchou a posilou vidění Krista na kříži, který jej uklidňuje a dává mu tušit mučednickou smrt.

Jakkoliv je křesťanství v Číně zakázáno, jsou vždy období určité tolerance. Misionáři, kteří tajně přicestovali do země, musí přesto být opatrní, protože nebezpečí pronásledování stále existuje. Tak dojde v roce 1839 na příkaz vicekrále z Hukuangu k vlně pronásledování. 15. září na základě udání vysílá vicekrál oddíl vojáků, aby zatkl misionáře, kteří jsou shromážděni v ústřední misijní budově. Slaví tam s 1 500 věřících svátek Jména Panny Marie. Někdo je včas varuje, a tak se rozprchnou do lesů a hor.

✠ Ježíš byl umučen po třech letech veřejného působení.
✠ Ježíš byl zaprodán za 30 stříbrných.
✠ Ježíš vzal s sebou tři učedníky, Petra, Jakuba a Jana.

✠ Ježíš byl vláčen od soudu k soudu.

✠ Ježíš byl týrán, zraněn, políčkován, poplíván a bičován.

✠ Ježíš byl zapřen od Petra.

✠ Herodes dal Ježíše obléci do potupného pláště a jako kašpara jej poslal Pilátovi.

✠ Ježíš byl od vojáků poplíván a korunován trním.

✠ Ježíš byl přibit na kříž.

✠ Ježíš zemřel o Velkém pátku ve 3 hodiny odpoledne.

✠ Při Ježíšově smrti došlo k mimořádným znamením.

Podobný Ježíši v utrpení

P. Jan Gabriel uprchne do bambusového lesa nedaleko misijní stanice. V následující den jej jeden nešťastný katechumen zradí za 30 zlatáků. Vojáci vícekrát jej zajmou, spoutají ho a nemilosrdně jej týrají. Začíná jeho křížová cesta, která bude trvat několik měsíců. Je přivlečen před tribunál do hlavního města oblasti před vicekrále. Podstoupí tucet výslechů a snáší všechny možné sužující otázky, které jej mají přivést k tomu, aby zapřel svou víru nebo prozradil jména svých spolubratří. Je tloučen bambusový-

✠ P. Jan Gabriel je podstoupil po třech letech kněžské služby.

✠ Jan Gabriel byl zrazen za 30 taelů synem jednoho z katechetů.

✠ Jana Gabriela doprovázeli v době zatčení tři průvodci: Tomáš, který mu jako sv. Jan zůstal věrný, Filip, který jako Jakub utekl, a konečně jeden starý katecheta, který jej podobně jako Petr zapřel.

✠ I Jan Gabriel byl vláčen od soudu k soudu: k civilnímu soudu, vojenskému soudu, trestnímu soudu a k soudu krále a vicekrále.

✠ Jan Gabriel byl tloučen bambusovými tyčemi opatřenými řemínky.

✠ Jan Gabriel udělal strašnou zkušenost se svým starým katechetou Jy, který velmi lpěl na misi a který před jeho zrakem zapřel víru i jeho. Jy šel dokonce tak daleko, že Jana Gabriela sám bil a zranil.

✠ Jan Gabriel byl na příkaz mandarína oděn do kněžského roucha a vystaven posměchu chátry.

✠ Janu Gabrielovi vypálili žhavou jehlou na čelo nápis: »Hlasatel ohavné sekty.«

✠ Jan Gabriel byl připoután na šibenici v podobě kříže.

✠ Jan Gabriel zemřel také v pátek ve tři hodiny odpoledne.

✠ Při smrti Jana Gabriela se ukázal na nebi veliký kříž.

mi holemi a koženými řemínky, věšen za prsty nebo za vlasy, musí klečet na řetězech nebo střepech, nutí jej, aby pil psí krev. Mezitím je držen v plesnivém vězení. *Během tohoto dlouhého mučení neustává jeho klid a vlídnost.*

Věznem s vězni

Ve vězení si získá svým trpělivým a vlídným chováním sympatie strážců, kteří jdou tak daleko, že ošetřují jeho rány a perou jeho zakrvácený oděv. Chtějí mu dokonce zajistit ulehčení, ale on nechce, chce snášet osud ostatních vězňů, z velké části zločinců. Spoluvězni jsou

dojati jeho vyzařující dobrotou. Při posledním výslechu před vicekrálem je P. Jan Gabriel odsouzen k smrti. Po odsouzení jsou podmínky ve vězení zřetelně lehčí, smí přijímat návštěvy křesťanů a spolubratří.

Odsouzený s odsouzenými

Po potvrzení rozsudku smrti v Pekingy byl P. Jan Gabriel spolu se sedmi dalšími odsouzenými dopraven na místo poprav yně hradeb U-Tsang-Fu. Spoluzajatci byli okamžitě před zraky P. Jana Gabriela sřati, zatímco on se vkleče modlí. Mnozí dávají najevo svoje pobouření, jak může být odsouzen k smrti člověk, který vyzařuje tolik dobroty.

Privázán ke kůlu v podobě kříže, je P. Jan Gabriel zardoušen provazem, který mu katané utahují kolem krku.

Zastávky utrpení P. Jana Gabriela připomínají křížovou cestu našeho Pána. Bůh potvrdil tuto obět zjevením velkého zářícího kříže na nebi v okamžiku jeho smrti, který bylo vidět do vzdálenosti 1 000 km až v samotném Pekingy.

Tak jak učil své novice a seminaristy, žil svou podobnost s Kristem až do nejmenších podrobností.

V okamžiku jeho smrti se pověst o jeho svatosti rozšířila i mezi pohany. Lev XIII. jej prohlásil za blahoslaveného a Jan Pavel II. jej v roce 1996 zařadil mezi svaté.

Lucie vypráví o Fatimě (2)

Dokončení předmluvy P. Martinase SJ

Pavel VI. na závěr 3. zasedání II. vatikánského koncilu učinil narážku na akta Pia XII. a užil přítom následujících slov:

„Zatímco s vroucí modlitbou obracíme naše duše k Panně, aby požehnala ekumenickému koncilu i celé církvi, a zatímco pracujeme na tom, aby se přiblížila hodina sjednocení všech křesťanů, náš pohled se otevírá nekonečným horizontům celého světa, který představuje předmět velmi živých očekávání ekumenického koncilu a jež náš předchůdce blahé paměti Pius XII., nikoli bez inspirace shůry, slavnostně zasvětil Neposkrvněnému Mariinu Srdci. Máme za to, že je vhodné právě dnes obzvláštním způsobem připomenout tento úkon zasvěcení. Za tím účelem jsme se rozhodli vbrzku zaslat, spolu se zvláštním poselstvem, zlatou růží do svatyně fatimské Madony, která je tak drahá nejen vznešenému portugalskému lidu (ten nám vždy byl drahý a dnes je drahý obzvláštním způsobem) a která je známa a uctívána bratry z celého katolického světa.“

To je také ta nejvyšší pocta, jíž se mohlo Fatimě dostat, vždyť je výslovně zmiňována na půdě všeobecného koncilu. Na druhé straně není třeba kdovíjaké bystrosti k tomu, aby člověk postřehl, že papež nemířil jenom k tomu, aby podal koncilním otcům zprávu, že zašle zlatou růží do svatyně v Cova da Iria. Z jeho slov totiž jasně vyplývá, že chtěl poukázat na sepětí mezi zasvěcením, které vykonal Pius XII., a fatimským poselstvím.

Jeho Svatost Jan Pavel II. nechtěl zůstat pozadu za svými předchůdci. Dne dvanáctého května roku 1982 vstoupil do Fatimy. On sám pak vyjádřil důvody, které ho k tomu přiměly:

„Přicházím sem právě v tento den proto, že přesně před rokem

se ve stejný den udal na náměstí Svatého Petra atentát na papeže. Stalo se to v podivuhodné spojitosti s výročním dnem prvního zjevení ve Fatimě, jež se odehrálo právě dne 13. května roku 1917. Obě data se vzájemně shodovala, a tak jsem v tom spatřil obzvláštní vyzvu, abych sem přišel. Tak tedy právě proto jsem zrovna dnes tady. Přišel jsem, abych vzdal díky Božské Prozřetelnosti na tom místě, které, jak se zdá, Matka Boží obzvláštním způsobem vyvolila.“

Nejvyšší pontifik tak potvrzuje, že Matka Boží se zjevila dne 13. května roku 1917 ve Fatimě. Náměstek Kristův pak vyslovuje některé další podnětné myšlenky:

„Ve světle tajemství Mariina duchovního mateřství se pokoušíme porozumět jedinečnému poselství, které se právě odtud, z Fatimy, začalo šířit do celého světa. Zjevení začalo dne 13. května 1917 a trvalo po pět měsíců až do 13. října téhož roku.“

Církev vždy učila a nadále prohlašuje, že Boží zjevení se naplnilo v Ježíši Kristu, který představuje vyvrcholení tohoto zjevení, a že již nelze očekávat nové veřejné zjevení před slavným příchodem našeho Pána Ježíše Krista (Dei verbum, 4). Církev tedy hodnotí a posuzuje soukromá zjevení na základě

jejich souladu s oním jediným veřejným zjevením.

Jestliže tedy církev přijala fatimské poselství, pak to bylo zejména proto, že toto poselství obsahuje určitou pravdu a zároveň výzvu, které ve své nejhlubší podstatě neobsahují nic jiného než pravdu evangelia a to, k čemu evangelium vyzývá.

Obrátte se [tedy konejte pokání] a věřte evangeliu. (Mk 1,15) Právě toto jsou první Mesiášova slova, jimiž se obrací na každého člověka. Ústředním obsahem poselství z Fatimy je výzva k obrácení a k pokání, stejně jako je tomu v evangeliu. Tato výzva nám byla dána na počátku dvacátého století, a proto byla obzvláštním způsobem adresována právě tomuto dvacátému století. Madona poselství jako kdyby s jedinečnou prozíravostí četla znamení doby, znamení, která s sebou nese naše doba.

Výzva k pokání je mateřskou výzvou a zároveň zní velmi energicky a rozhodně. Láska má zalíbení v pravdě (srov. 1 Kor 13,6) a dokáže být jasná a důrazná. Výzva k pokání je, jako vždy, úzce spjata s výzvou k modlitbě. V souladu s mnohasetletou tradicí Madona poselství ukazuje na svatý růženec, který lze velmi dobře definovat jako Mariinu modlitbu, jako modlitbu, při níž se Maria cítí být obzvláštním způsobem spojena s námi. Modlitba růžence do sebe zahrnuje problémy církve, problémy Petrova stolce, problémy celého světa. Přitom se nezapomíná ani na hříšníky, na prosbu za to, aby se obrátili a došli tak záchrany, nezapomíná se přitom ani na duše v očistci.

Slova poselství byla adresována dětem ve věku od sedmi do deseti let. Děti, podobně jako Bernadetta z Lurd, jsou obzvláštním způsobem upřednostněnými adresáty těchto zjevení Matky Boží. Proto také její řeč je velmi jednoduchá, aby vše plně odpovídalo schopnostem vyvolených dětí. Fatimské děti se staly mluvčími Madony poselství

a zároveň také jejími spolupracovníky. Jedno z těchto dětí je ještě naživu.“

Těmito slovy náměstek Kristův obrátil pozornost posluchačů na pokornou řeholnici, již televizní kamery rychle zabíraly, a tak vysílaly její obraz do všech koutů světa.

Rovněž Pavel VI. dne 13. května roku 1967 neváhal představit tuto řeholnici očím shromážděného zástupu lidí. Skutky těchto papežů dokládají, že oba dva měli ve velké účtě vizionáře z Fatimy. V její přítomnosti se kardinál Albino Luciani, budoucí papež Jan Pavel I., vyjádřil následovným způsobem:

„V pondělí 11. července 1977 jsem spolu s některými kněžími z Benátek koncebroval v kostele karmelitánek z Coimby, to je město s asi sto tisíci obyvateli. Ihned po skončení koncelebrace [kardinálové smějí vstupovat do klauzury] jsem se setkal s celou komunitou sester [bylo jich dohromady dvaadvacet, včetně novicek] a posléze jsem dlouho hovořil se sestrou Lucií dos Santos, jedinou žijící ze tří omilostněných dětí z Fatimy. Sestra Lucie má sedmdesát let, ale drží se stále velmi dobře, jak mne o tom sama s úsměvem ujistila.“

Nedodala jako Pius XII. – »Snáším své roky tak dobře, že mi ze zad nepadne ani jeden křížek« – ovšem to, jak hovoří a jak se živě zajímá o to, co se týká dnešní církve se všemi jejími těžkostmi a problémy, to vše prozrazuje její duchovní mladost. Portugalsky rozumím víceméně dobře, protože jsem pobýval několik týdnů v Brazílii, ale i kdybych tento jazyk vůbec neznal, porozuměl bych stejně velice dobře tomu, nač kladla tak veliký důraz, totiž na to, abychom dnes měli křesťany, seminaristy, novice a novicky, kteří by byli ochotni cele a bezvýhradně se oddat Bohu. Vyprávěla mi velmi energicky a se značnou rozhodností o »sestrách, kněžích

Na Velký pátek začíná nověna...

a křesťanech, kteří mají hlavu na pravém místě«. Jsou rozhodni stejně jako světci, platí pro ně: **Buď všechno, nebo nic.** Tak je to nutné, pokud chce člověk opravdu patřit Bohu. Sestra Lucie neříkala nic o zjeveních. Zeptal jsem se jí na cosi ohledně známého »tancování slunce«. Neviděla to. Sedmdesát tisíc osob jasně vnímalo, jak dne třináctého října roku 1917 po deset minut slunce nabývalo rozličných barevných odstínů, jak kroužilo kolem vlastní osy a jak nakonec rychle padalo k zemi. Lucie spolu se svými dvěma druhy v téže časovém intervalu viděla svatou Rodinu, dále pak svatou Pannu jako Sedmibolestnou Matku.

Na tomto místě by někdo mohl položit otázku: Pročpak se vlastně kardinál svatě římské církve zaobírá soukromými zjevením? Neví snad, že v evangeliu je již obsaženo úplně všechno? Neví, že soukromá zjevení, byť schválená církví, neobsahují žádné nové články víry? Jistě, tohle vím velice dobře. Ovšem článkem víry, který je obsažen v evangeliu, je i toto: »Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ...« (Mk 16,17) Jestliže se dnes stalo módní záležitostí zkoumat znamení času, a to natolik, že dnes vidíme skutečnou inflaci různých znamení a zároveň vnímáme pohromu, kterou tato znamení často znamenají, pak mi budiž dovoleno zabývat se znaméním ze dne 13. října roku 1917, které dosvědčují nevěřící lidé a dokonce i antiklerikálně zaměřeni. V pozadí tohoto znamení stojí skutečnosti, na něž je třeba zaměřit pozornost. Oč se jedná?

Za první: Kát se za své vlastní hříchy a přestat s ustavičným urážením našeho Pána.

Za druhé: Modlit se. Modlitba je prostředek, jak komunikovat s Bohem, avšak prostředky komunikace mezi lidmi dnes nabyly výrazně vrchu (jedná se o televizi, kino, tisk) a zdá se, že modlitba jde úplně stranou. Říká

Téměř před rokem (30. dubna 2000) prohlásil papež Jan Pavel II. za svatou sestru FAUSTYNU KOWALSKOU; současně vyhlásil Bílou neděli (2. velikonoční) **nedělí Božího milosrdenství** a splnil tak přání, které vyjádřil Ježíš, když se zjevil této řeholnici v třicátých letech 20.

století: aby se zavedl svátek Božího milosrdenství. Letos se tedy slaví **22. dubna**. Spasitel přislíbil velké milosti těm, kteří o tomto svátku s důvěrou přistoupí ke svátostem („duše... dosáhne plného odpuštění vin a trestů“). Přípravu na tento svátek tvoří **nověna**, která začíná **na Velký pátek 13. dubna** a spočívá v denní modlitbě Korunky k Božím milosrdenství (viz ACO č.3/1996) a za níž Spasitel slibuje obdarit prosebníka „všemi milostmi“, to znamená dosažením všech dobrodiní, o která bude duše prosit, ať už se bude modlit o milosti pro sebe, nebo pro druhé. Modlitba korunky k Božím milosrdenství a nověny z korunek složené se ovšem doporučuje po celý rok.

Spasitel si přál, aby sestra Faustyna dala namalovat obraz podle jeho pokynů s nápisem „Ježíši, důvěřuji ti!“

„Slibuji, že duše, která bude uctívat tento obraz, nezahyne. Slibuji také již zde na zemi vítězství nad nepřáteli, a zvláště v hodinu smrti. Já sám ji budu bránit jako svou slávu. ... Lidstvo nenalezne pokoje, dokud se s důvěrou neobrátil k mému milosrdenství.“ (Podrobněji v brož. I. Rózycki: *Boží milosrdenství*, vyd. MCM, 49 Kč.)

se: *Zrnko hrachu před očima dokáže zakrýt nebesa.* Zdá se, že právě k tomuhle dnes také opravdu dochází. Nejsem to já, ale Karl Rahner, kdo napsal: I uvnitř církve se právě děje to, že člověk se začíná výhradně zabývat záležitostmi tohoto času, to však není legitimní volba, nýbrž skutečný odpad a naprostá ztráta víry.

Za třetí: Modlit se svatý růženec. Námán syrský, velitel

V r. 1983 řekla Panna Maria Donu Gobbimu:

„Svět jde cestami nenávisti a tvrdošjného odmítání Boha, cestou násilí a nemravnosti. Zůstává hluchým ke všem výzvám Božího milosrdenství... Nechápe a nepřijímá znamení, která posílá Pán... Poselstvím, která dávám

prostřednictvím prostých a malých duší, jež si volím ve všech světadílech, se nevěnuje pozornost. Má zjevení... se ignorují. A přece jste jen na píd' vzdálení od své záhuby. Když všichni budou volat po míru, znenadání by mohla vypuknout nová světová válka, která by všude přinesla smrt a záhubu. Když se bude říkat „mír a bezpečnost“, mohla by začít největší revoluce jednotlivců i národů. Kolik krve vidím téci po cestách světa!... Kolik svých ubohých dětí vidím naříkat v hrůzách ohně, hladu a strašného ničení!

Pán stojí u dveří této generace a během Svatého roku vykoupení klepe stále s důrazem a s láskou na srdce všech! Vraťte se ke svému Bohu, který vás chce zachránit a vede vás k pokoji. Vraťte se ke svému Vykupiteli! Otevřete svá srdce Kristu, který přichází!... Chvilé, které prožíváte, jsou spojeny s velkým nebezpečím a bídou. Proto vás vyzývám: Spojte své hlasy s mocným orodováním své nebeské Matky, která pro vás pro všechny prosí o **VELKÝ ZÁZRAK MILOSRDENSTVÍ BOŽÍHO!**“ (Modrá kniha, 8. vyd., str. 305) -jv-

ozbrojených sil svého panovníka, se vzpíral tomu, aby vykonal prostou koupel ve vodách řeky Jordánu. Mnozí se chovají jako tento Námán: »Jsem velkým teologem, jsem zralým křesťanem, který celými plícemi dýchá biblickou zvěst a vnímá liturgii všemi póry své existence, a měl bych se modlit růženec?!« Ale vždyť rovněž oněch patnáct tajemství svatého růžence představuje Bibli, rovněž Otčenáš

a Zdravas, Maria a Sláva Otci jsou Bibli přetavenou v modlitbu, která je tak nesmírným dobrodiním pro duši. Bible studovaná jenom z pouhé touhy po výzkumu nás snadno může naplnit pýchou a nakonec nám uzavřít vlastní obsah toho, co Písmo svaté člověku sděluje za účelem dosažení spásy. Není tak řídkým jevem, že ti, kdo se oddali studiu Písma, nakonec ztrácejí vlastní víru.

Za čtvrté: Peklo existuje a můžeme v něm skončit. Ve Fatimě Madona učila děti následující modlitbě: »Ó můj Ježíši, smiluj se nad námi, uchraň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, zvláště pak ty, které nejvíce potřebují tvého milosrdenství.« V tomto světě je řada důležitých věcí, ale žádná z nich není důležitější, než zasloužit si dobrým životem místo v ráji. Tohle neříká fatimské zjevení, to je totiž obsaženo v evangeliu: »Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?« (Mt 16,26)

* * *

Autorka následujících stránek se narodila 22. března roku 1907. Ve svém vzdělání nedošla dále než do třetí třídy základní školy, poněvadž ji takovýmto způsobem chtěli ochránit před lidskou zvědavostí. Později jí dokonce změnili i jméno, když vstoupila do Asilo Vilar v Oporto, odehrálo se to dne 17. června roku 1921. Tehdy přijala jméno Maria das Dores. Vykonyvala domácí práce. Naučila se vařit, šít, a dělá to zcela jedinečným způsobem.

Později po ní chtěli, aby vše sepsala, a vykonala to tak, jak byla schopna. Její spisy, kromě paměti napsaných ve Španělsku v Tuy, zahrnují tisíce a tisíce dopisů sepsaných většinou po jejím vstupu na Karmel v Coimbre, k němuž došlo dne 25. března roku 1948.

Padre A. M. MARTINS SJ
Soutelo (Braga, Portugalsko)
dne 7. června 1987

Pokračování příště

Život Kristův (23)

XXIII. Ježíš „přináší“ Ducha svatého církvi a lidstvu

1) Ježíš Kristus, Boží Syn, kterého poslal Otec na tento svět, se v lůně Marie, Panny z Nazareta, stal člověkem díky působení Ducha svatého. Ježíš Kristus, Boží Syn, dále v moci Ducha svatého naplňuje jako člověk své mesiášské poslání, které vrcholí v hodině kříže a při vzkříšení.

Vzhledem k této pravdě, která představovala předmět předchozí katecheze, je vhodné připomenout jeden text z pera svatého Ireneje: *Duch svatý sestoupil na Syna člověka, a tak si v něm navykl na přebývání v lidském rodu, na spočívání v lidech, kteří jsou Božím dílem, a tak v nich naplňovat Otcovu vůli a proměňovat jejich starobu v Kristovu novost* (Adv. haer. III, 17,1). Je to velmi významný úryvek, který jinými slovy opakuje to, co jsme přijali z Nového zákona, tedy že Boží Syn se stal člověkem díky působení Ducha svatého a v jeho moci pak naplňoval své mesiášské poslání, aby tak připravil vyslání toho Ducha, který zkoumá i skryté hlubiny Boží (srov. 1 Kor 2,10), a jeho vstup do lidských duší. Takovým způsobem chtěl obnovit jeho přítomnost a jeho posvětitelské působení v životě člověka. Velmi zajímavé je to, když svatý Irenej tvrdí, že Duch svatý, který působil v Synu člověka, si v něm navykl na přebývání v lidském rodu, na spočívání v lidech, kteří jsou Božím dílem.

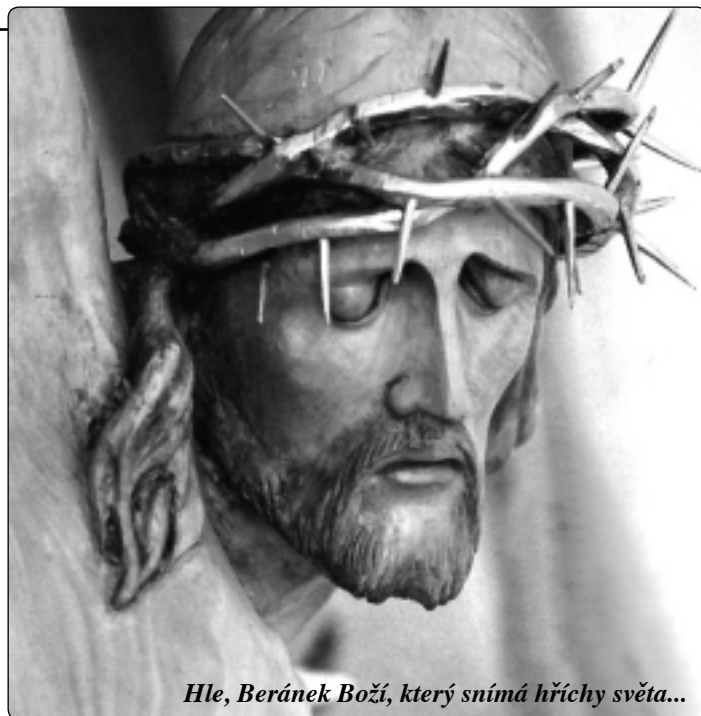
2) V Janově evangeliu čteme: *V poslední, hlavní den svátků Ježíš stál v chrámě a hlasitě zvolal: Kdo žízni, ať přijde ke mně a pije, ten, kdo ve mne věří. Jak říká Písmo, z jeho nitra potečou proudy vod. To řekl o Duchu, jehož měli dostat ti, kdo v něho uvěřili. Dosud totiž Duch nebyl dán, protože Ježíš nebyl ještě oslaven* (Jan 7,37-39). Ježíš zvěstuje příchod Ducha svatého a používá za tímto účelem metaforického výrazu o „živé vodě“, protože

ten, kdo dává život, je Duch svatý (srov. Jan 6,63). Učedníci obdrží tohoto Ducha od Ježíše v příhodný okamžik, a to tehdy, až bude Ježíš oslaven. Evangelista má na mysli velikonoční oslavení skrze kříž a vzkříšení.

3) Když je ten čas (tedy Ježíšova hodina) blízko, při velké řeči ve večeradle při poslední večeři, Kristus se vrací ke své zvěsti ohledně Ducha svatého a vícekrát apoštolům příslibuje příchod Ducha svatého jako nového Utěšitele (Parakléta).

Ježíš říká: *A já budu prosit Otce, a dá vám jiného Přímluvce, aby s vámi zůstal navždy: Ducha pravdy. Svět ho nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy ho znáte, neboť přebývá u vás a bude ve vás* (Jan 14,16-17). *Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého Otec pošle ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno ostatní, co jsem vám řekl já* (Jan 14,26). A o něco dále můžeme číst: *Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, který vychází od Otce, ten vydá o mně svědectví* (Jan 15,26). Ježíš uzavírá taktó: *Ale já vám říkám pravdu: Je to pro vás dobré, abych já odešel. Jestliže totiž neodejdu, Přímluvce k vám nepříjde. Odejdu-li však, pošlu ho k vám. A on, až přijde, usvědčí svět ze hříchu, ze spravedlnosti a ze soudu* (Jan 16,7-8).

4) V uvedených textech je velmi hutným způsobem obsažena pravda o Duchu svatém, který vychází z Otce i Syna. (Této záležitosti jsem věnoval značný prostor v encyklice *Dominum et vivificantem*.) Souhrnně řečeno: Když Ježíš hovořil ve večeradle k apoštolům v předvečer svého utrpení, spojuje svůj neúprosně se blížící odchod ze světa s příchodem Ducha svatého. Pro Ježíše je mezi oběma událostmi příčinná souvislost: On musí odejít prostřednictvím smrti na kříži a vzkříšení, aby pak Duch svatý mohl sestoupit na apoštoly

Hle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa...

i na celou církev jako Utěšitel. Tehdy sešle Otec Ducha v Synově jménu, sešle ho v moci tajemství vykoupění, které se má naplnit skrze Syna, Ježíše Krista. Proto je správné tvrdit, jak to činí Ježíš, že rovněž Syn tohoto Ducha sesílá: *Duch, kterého vám pošlu od Otce...* (Jan 15,26).

5) Tento slib, který dal apoštolům v předvečer svého utrpení a své smrti, Ježíš naplňuje hned o dni svého vzkříšení. Janovo evangelium nás totiž zpravuje o tom, že když se Vzkříšený představil svým učedníkům, kteří byli ještě uzavřeni ve večeradle, nejprve je pozdravil, a zatímco byli celí zkoprněli nad tak jedinečnou a nečekanou událostí, dechl na ně a řekl jim: *Přijměte Ducha svatého! Jako Otec poslal mne, tak já posílám vás! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou* (Jan 20,22).

V Janově textu je jeden teologický důraz, na nějž je třeba upozornit: Vzkříšený Kristus je ten, kdo se představuje apoštolům a kdo jim přináší Ducha svatého, je ten, kdo jim tohoto Ducha dává prostřednictvím znaků odkazujících na jeho smrt na kříži (*Ukázal jim ruce a bok* - Jan 20,20). A protože se jedná o Ducha, který dává život (srov. Jan 6,63), apoštolové dostávají

spolu s Duchem svatým také moc odpouštět hříchy.

6) To, co se odehrálo tak vynikajícím způsobem o dni vzkříšení, ostatní evangelisté posouvají na další dny, v nichž Ježíš pokračuje v přípravě apoštolů na velkou událost, při níž v síle jeho odchodu sestoupí Duch svatý na apoštoly definitivním způsobem, takže jeho příchod se stane čímsi zjevným před tváří světa. Tato událost bude také okamžikem zrodu církve: *Ale až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mými svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země* (Sk 1,8). Tento příslib, který se bezprostředně týká Paraklétova příchodu, se naplnil o dni Letnic.

7) Souhrnně můžeme říci, že Ježíš Kristus je ten, kdo pochází z Otce jakožto věčný Syn, je ten, kdo od Otce vyšel a učinil se člověkem působením Ducha svatého. A když dokonal své mesiášské poslání jakožto Syn člověka v síle Ducha svatého, odchází zpět k Otci (srov. Jan 14,12). Když odchází jako Vykupitel světa, daruje svým učedníkům a celé své církvi pro všechny věky toho Ducha, v jehož síle on sám působil jakožto člověk. Tímto způsobem Ježíš Kristus jako ten, kdo vyšel od Otce, skrze Ducha přivádí k Otci všechny ty,

kdo ho následují a budou následovat v průběhu všech staletí.

8) *Byl povýšen po pravici Boží, od Otce přijal slíbeného Ducha svatého, vylil ho, jak vidíte a slyšíte* (Sk 2,33). Tak to vyjadřuje apoštol Petr o dni Letnic. *A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: Abba, Otče!* (Gal 4,6) Tak píše apoštol Pavel. Duch svatý, který vychází z Otce (srov. Jan 15,26), je současně Duchem Ježíše Krista, tedy Duchem Syna.

9) Bůh daroval Kristu Ducha svatého bez jakýchkoli omezení, tak to vyplývá ze slov Jana Křtitele podle čtvrtého evangelia. Svátý Tomáš Akvinský vysvětluje ve svém skvělém komentáři, že proroci obdrželi Ducha svatého podle určitého měřítka, a proto také částečně, proto také prorokovali pouze částečným způsobem. Kristus však má Ducha svatého bez jakékoli míry: A to jednak jako Bůh, nakolik mu Otec prostřednictvím věčného plazení dává moc věčně vydechovat Ducha; jednak jako člověk, nakolik ho skrze plnost milosti Bůh naplnil Duchem svatým, aby tohoto Ducha vylil na každého věřícího (srov. *Super evang. S. Ioannis lectura*, c. III, 1.6, nn., 541-544). Andělský doktor se odvolává na text Janova evangelia (Jan 3,34): *Vždyť ten, kterého poslal Bůh, mluví slova Boží; Bůh mu totiž dává Ducha v míře neomezené.* (Podle překladu navrhovaného vynikajícími biblisty.)

Opravdu můžeme v hlubokém vnitřním pohnutí zvolat spolu s evangelistou: *Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí* (Jan 1,16). V Duchu svatém jsme se opravdu stali účastni Božího života.

A vidíme, jak se nad tímto světem synů prvního Adama, kteří jsou určeni pro smrt, mocně tyčí Kristus, poslední Adam, který se stal oživujícím duchem (srov. 1 Kor 15,45).

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Pochod pro život nezklamal

Na 1 000 aktivistů z celé ČR se v sobotu 24. března 2001 zúčastnilo pražského pochodu pro život, pořádaného Hnutím pro život. Předcházela mu koncertovaná mše sv. v zaplněném chrámu Matky Boží před Týnem za účasti šesti kněží; hlavním celebrantem byl arcibiskup Karel Otčenášek. V přímluvách se vyslovil pro to, aby církev „přesvědčivě a za všech okolností hlásala Boží slovo o posvátnosti lidského života“ a aby ti, kdo slouží životu, vystupovali statečně na jeho obranu „a vytrvali i v těžkých situacích tak, jak to činila Panna Maria“. Věřící si připomněli i slova matky Terezy z Kalkaty: „Jestliže matka může zabít své vlastní nenarozené dítě – zničit krev ze své krve, život ze svého života a plod své vlastní lásky, nemůžeme se divit šířícímu se násilí a terorismu všude kolem nás. Potraty jsou největším ničitelem míru v dnešním světě – největšími ničiteli lásky.“

Těsně před zahájením pochodu na obranu života nenarozených dětí i lidí ohrožených eutanazií se několik anarchistů z tzv. „Socialistické alternativy žen“ a „Revo-hnutí revoluční mládeže“ pokusilo o provokaci. Rozvinuli transparent za „právo na bezplatnou interrupci“, a přestože jejich akce vůbec nebyla

ohlášena, odmítli jej odstranit a opustit shromaždiště pochodu pro život. Radikálové nerespektovali ani výzvy uniformovaných policistů a provolávali hesla jako: „Bůh nestvořil člověka, člověk stvořil Boha!“ Po několika minutách se však průvod ochránců života dal spořádaně do pohybu a pokojně absolvoval celou stanovenou trasu ze Staroměstského na Václavské náměstí.

Zvláště potěšitelná byla účast mnoha mladých lidí, rodičů s dětmi, občanů všech věkových kategorií z různých koutů země i řady duchovních a řeholníků. Mezi hesly, která byla v průvodu nesena, převládaly výzvy k pokornému přijímání daru života a za vytvoření takového prostředí, v němž by ženy nemusely podstupovat interrupci. U sochy sv. Václava účastníci pochodu položili plátno se symbolickými otisky dětských nožiček a s nápisem „Je nám líto, že vás nemůžeme pohladit“, a zasypali je květy. Na závěr pochodu zazpívali svatováclavský chorál a českou státní hymnu. Pár levicových radikálů, kteří se sem přesunuli, se nestydělo ani tento zpěv rušit poříváním svých hesel, ale byli stovkami hlasů přehlušeni.

Reakce Pražanů na veřejnou akci ochránců života byly vesměs pozitivní. Lidé na chodní-

cích s pochopením sledovali klidnou manifestaci a některým jistě uvízlo ve vědomí semínko úcty k právu každého na život. Účastníci pochodu si zaslouží obrovský dík nás všech i těch, kteří z nejrůznějších důvodů nemohli přijít. Je mi jen líto, že část sdělovacích prostředků o akci neinformovala objektivně a snažila se atmosféru pochodu za každou cenu zkrasit. Bohužel, zneužila k tomu i afektovaného vystupování jedné psychicky labilní ženy ze začátku pochodu. Celkové vyznění akce však ani tato média nemohla zfalšovat.

Vysoká účast na obnoveném pochodu dokázala, že odpovědnost za to, co se děje v naší zemi, ani v tržní společnosti nevyměřila. Dokázala, že jsme nezapomněli na povinnost chránit slabé a neschopné se bránit. Myslím, že každý, kdo je na světě rád a neupírá tuto radost ani jiným, přijde i na další ročníky tohoto pochodu. Nevynechejme žádnou příležitost k záchraně životů. Postupujme rozvážně, krok za krokem, ale s pevným odhodláním v této snaze nepolevit. Každý den udělejme alespoň několik kroků, tak jako minulý týden v Praze. Na cestu přeji všem dobrou mysl a otevřené srdce!

*Dr. Jiří Karas, 26. 3. 2001
www.karasj.cz*

KRÁTKÉ ZPRÁVY

ITÁLIE

V případě »plačící Madony z Civitavecchia« bylo zastaveno stíhání proti Fabiu Gregorimu, majiteli sádrové sochy. Majitel měl být stíhán pro podvod. Podle sdělení deníku »Il Giornale« bylo stíhání zastaveno, protože vyšetřující soudce konstatoval »neexistenci domnělého skutku«. Krvavé slzy se na soše ukázaly poprvé v roce 1995 a vzbudily velký rozruch. Když k domu majitele sochy začaly proudit tisíce lidí, policie sochu dočasně zkonfiskovala, později opět vrátila. Množí se zprávy o zárač-

ných uzdraveních. Mezi nimi je nejpozoruhodnější sdělení arcibiskupa z Kinshasy, kardinála Frederica Etsou-Nzabi-Bamungwagiho, který byl v loňském roce uzdraven z těžké nemoci, když předtím navštívil záračnou Madonu v Civitavecchia.

VATIKÁN

Vatikánský rozhlas potvrdil, že probíhají oficiální jednání mezi Svátým stolicem a Bratrstvem Pia X., založeným biskupem Lefebvrem. Zatímco Bratrstvo požaduje všeobecné povolení tradiční latinské mše podle tri-

dentského ritu a odvolání církevních trestů, kterými bylo Bratrstvo postiženo, Svátý stolec požaduje plné uznání výsledků 2. vatikánského koncilu. Jednání dále pokračují.

SRÍ LANKA

Asie je kontinent s největší vyhlídkou na kněžská povolání. Podle sdělení jezuitského časopisu Esjays je nyní v Asii stejný počet seminaristů jako v Evropě a v Latinské Americe, ačkoliv zde katolíci tvoří jen 4,5% obyvatelstva.

Radio Vaticana

Bdít u nemocného a cítit s trpícím

Asi jsme na omylu, když se domníváme, že dětství má být totožné s bezstarostností a hravostí bez chvil vážnosti. Přehlídíme tak dětský charakter, který ještě nezná výsměch, pohrdání a klam. Ale pro tuto dětskou povahu je třeba vytvořit prostor, rituál, smysl, význam i úctu. Jinak by se dítě nenaučilo zacházet vážně s mnoha objektivními situacemi, které jsou pro ně důležité. Je třeba cítit váhu dětské povahy a pomáhat jí, aby se dítě dokázalo vyrovnat i se situacemi posvátnými, vážnými, dramatickými i tragickými. Právě dnes, kdy média vytvářejí umělý svět trvalé nevážnosti, kdy vlastně rozpustilý karneval trvá celý rok, kdy ryk a všesk reproduktorů obklopuje člověka téměř všude, ztrácí dítě svou přirozenou povahu úžasu, nadšení, zájmu a ztotožnění se, soucitu i zamyšlení (a to všechno přece je podmínkou poznávání světa a přípravy pro život). Dítě se pak stává spíše znuděným nebo podrážděným, nebo nadměrně hlučným. Podceňuje tajemství, ticho, záhady skutečností, cizí utrpení, charakter smrti... Takové dítě se pak obtížně dokáže ztišit, zamyslet, modlit.

Polský vychovatel Edmund Bojanowski ve shodě s křesťanskou tradicí vytvořil z pátku den vážnosti, ticha, soucítění a rozjímání, a to s ohledem na smrt Ježíše Krista. U kříže se jeho děti učily chápat váhu utrpení, sdílení smutku, odhalování bolesti ve světě kolem sebe. Věděl velmi přesně, že dítě dokáže snášet utrpení a prožívat soucit důstojněji než ne jeden dospělý. Nežadoval od dětí nemožné věci, jen taktně prohluboval jejich přirozené schopnosti. Vnímavost pro cizí (tedy nejen vlastní) utrpení je jednou z nejkrásnějších vlastností člověka a křesťanství ji rozvinulo až do té míry, že člověk je schopen soucitu s trpícím Bohem. Je to veliké tajemství, které vyžaduje mlčení, vážnost a zamyšlení i u malého dítěte.

Nyní, kdy jen málo dětí zná smysl postu, almužny a potřeby mlčení, jsou tyto způsoby prožívání pátku ve výchově potřebnější než kdykoliv předtím. Na obrazkách vidí děti tolik brutálnosti a necitelnosti, že z nich zcela mizí vnímavost pro cizí bolest. Nedokážou pochopit, že někdo může tomu zasvětit a obětovat celý svůj život. Jejich možnost odříct si něco (sladkost, příjemnost, podívanou, svobodu, zábavu) je jakoby nulová, protože ji nezakoušejí, nemají s ní zkušenost, a tak si ji nemohou osvojit. Co z toho, že občas zareagují na

nějaký hlasitý apel a pro »nějaké děti« dají nějaké peníze, které jsou vlastně penězi rodičů. Ale je to forma, jak je naučit soucitu, spoluúčasti na tragédii, pohotovosti ke skutečné pomoci, když je skoro nic nestojí? Je příliš mnoho náplastí a náhražek za milosrdenství, lítost, projevy lidskosti, než aby se tyto lidské city mohly skutečně rozvíjet a uskutečňovat. Ty staré způsoby, jakými byly půst, almužna, vážnost, soucit, bdění u trpícího, modlitba a odříkání, není možno ničím zastoupit a nahradit, protože vycházejí přímo z Ježíšova učení. Svati lidé, jakým byl i Edmund Bojanowski, učinili z nich živou a neoddelitelnou součást svého života i výchovy druhých.

Proto soucitná povaha je prostě pocitem skutečnosti podmínkou pravdivosti mezilidských setkání, rodinných vazeb, přátelství a bliženské lásky. V žádném případě je nemohou zastoupit umělé formy humanismů, tolerance, dobročinných koncertů. Kříž trpícího Ježíše Krista objímá soucitnou a spolutrpicí náručí pravdivěji než teoretické a sentimentální altruismy a apely filmových hvězd. Současný člověk utíká před utrpením a nemá chuť bdít u trpícího, a budou-li děti vychovávány daleko od kříže, od soucitu s nemocným, od možnosti sdílet utrpení a dramata jiných lidí, nebude mít u nemocných opravdu kdo bdít. Ať tedy kříž visí na našich stěnách ne pouze jako dekorace, ale stane se školou vážnosti, soucitu a odříkání k obrazu a podobenství Toho, který na něm stále pní, aby trpěl spolu se světem a tak jej spasil.

Nebude tedy na škodu, když páteční půst budeme doplňovat odřeknutím televizní zábavy a větší pozorností věnovanou památce utrpení a smrti Páně, místo abychom používali »nuceného« odříkání.

Možná, že by děti ten den mohly sbírat tiskové fotografie dokumentující utrpení a tragédie lidí ve světě, nalepovat je na listy papíru, aby se pak před křížem mohly za ně modlit.

Páteční den by mohl být také příležitostí k návštěvě nemocného. (Kněží ve farnostech znají adresy lidí, které by návštěva a dárek dětské ruční práce nesmírně potěšily.)

Nebylo by možné v pátek ve 3 hodiny se s dětmi pomodlit Korunku k Božimu milosrdenství?

Z Rodina Rádía Maria 3/2000
přeložil-lš

Blahoslavený Edmund Bojanowski (1814-1871) byl velký polský vlastenec, pedagog a literát, laický lidový apoštol s hluboce založenou religiozitou a vlastenectvím. Je zakladatelem ženského řádu Služebnice Neposkvrněné Panny a Bohorodičky. Dokázal spojit národnostní otázku s křesťanskou tradicí a každodenním životem, při čemž kladl důraz na rodinný život, roli ženy a výchovu dětí. I když se od té doby časy změnily, problémy lidské povahy zůstávají stále stejné.

DAR MLÁDEŽI

Od roku 1985 se Květná neděle stala na přání Jana Pavla II. Světovým dnem mládeže. V tento den se v diecézích setkávají mladí lidé se svými biskupy.

V naší republice mají tato setkání již svou dlouhodobou tradici. Letos tzv. diecézní setkání mládeže budou obohacena velkým „dárkem“, který připravila mladým lidem Sekce pro mládež ČBK. Právě na letošní diecézní setkání vyjde v nakladatelství Paulinky knížka s názvem: Kristus vás miluje, s podtitulem Jan Pavel II. mládeži. Publikace mající přes 300 stran nabízí k duchovní četbě všechny promluvy papeže při Světových dnech mládeže, jeho každoroční poselství mladým lidem světa na Květnou neděli a jeho slova českým mladým lidem při jeho třech návštěvách. Tato publikace je unikátním dílem, které sekce pro mládež připravila za pomoci Papežské rady pro laiky. Hloubka slov Jana Pavla II. – papeže mladých – jistě bude dobrou inspirací i pro kněze a pro laiky, kteří se setkávají s mládeží. Knížku je možné obstarat buď v křesťanských knihkupectvích, nebo přímo na jednotlivých diecézních centrech pro mládež.

Liturgická čtení

Neděle 8. 4. – Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4-7
 Ž 22(21),8-9,17-18a,19-20,23-24
 Odp.: 2a (Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?)
 2. čt.: Flp 2,6-11
 Ev.: Lk 22,14-23,56

Pondělí 9. 4. – Pondělí Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1-7
 Ž 27(26),1,2,3,13-14
 Odp.: 1a (Hospodin je mé světlo a má spása.)
 Ev.: Jan 12,1-11

Úterý 10. 4. – Úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1-6
 Ž 71(70),1-2,3-4a,5-6ab,15+17
 Odp.: 15a (Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.)
 Ev.: Jan 13,21-33,36-38

Středa 11. 4. – Středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4-9a
 Ž 69(68),8-10,21bcd-22,31+33-34
 Odp.: 14c,b (Vyslyš mě ve své veliké lásce, Pane, v čas milosti.)
 Ev.: Mt 26,14-25

Čtvrtek 12. 4. – Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1-8,11-14
 Ž 116(115),12-13,15+16bc,17-18
 Odp.: srov. 1 Kor 10,16 (Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.)
 2. čt.: 1 Kor 11,23-26
 Ev.: Jan 13,1-15

Pátek 13. 4. – Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13-53,12
 Ž 31(30),2+6,12-13,15-16,17+25
 Odp.: Lk 23,46 (Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.)
 2. čt.: Žid 4,14-16; 5,7-9
 Ev.: Jan 18,1-19,42

Sobota 14. 4. – Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1-2,2
 Ž 104(103),1-2a,5-6,10+12,13-14b,24+35c
 Odp.: srov. 30 (Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.)
 nebo Ž 33(32),4-5,6-7,12-13,20+22
 Odp.: 5b (Země je plná Hospodinovy milosti.)

2. čt.: Gn 22,1-18
 Ž 16(15),5+8,9-10,11
 Odp.: 1 (Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.)

3. čt.: Ex 14,15-15,1
 Ex 15,1-2,3-4,5-6,17-18
 Odp.: 1a (Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.)

4. čt.: Iz 54,5-14
 Ž 30(29),2+4,5-6,11+12a+13b
 Odp.: 2a (Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.)

5. čt.: Iz 55,1-11
 Iz 12,2-3,4bcd,5-6
 Odp.: 3 (S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.)

6. čt.: Bar 3,9-15,32-4,4
 Ž 19(18),8,9,10,11
 Odp.: Jan 6,68b (Pane, ty máš slova věčného života.)

7. čt.: Ez 36,16-17a,18-28
 Ž 42(41),3,5bcd; 43(42),3,4
 Odp.: Ž 42(41),2 (Jako laň prahne po vodách bystřín, tak prahne má duše po tobě, Bože!)
 nebo, *uděluje-li se křest*: Iz 12,2-3,4bcd,5-6
 Odp.: 3 jako po 5. čtení
 anebo Ž 51(50),12-13,14-15,18-19
 Odp.: 12a (Stvoř mi čisté srdce, Bože!)

Epištola: Řím 6,3-11
 Ž 118(117),1-2,16ab+17,22-23
 Odp.: Aleluja, aleluja, aleluja.
 Ev.: Lk 24,1-12

FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY SVATÉ CECILIE V ÚSTÍ NAD ORLICÍ 6. ročník – 6. a 13. října 2001

Cecilská hudební jednota při Římskokatolické farnosti-děkanství v Ústí nad Orlicí a město Ústí nad Orlicí vyhlašují 6. ročník Festivalu duchovní hudby svaté Cecilie.
SOBOTA 6. ŘÍJNA – CHRÁMOVÍ VARHANICI • SOBOTA 13. ŘÍJNA – CHRÁMOVÉ SBORY
 Festival bude zakončen společně zpívanou votivní mší svatou O eucharistii. Přihlásit se může každý chrámový varhaník a chrámový sbor na adrese: Římskokatolická farnost – děkanství, Kostelní 19, 562 01 Ústí nad Orlicí. Obálku označte slovem „FESTIVAL“. Tel./fax: 0465/52 35 64, e-mail: dekanstviuo@wo.cz, internet: http://dekanstvi-uo.web.worldonline.cz.
Uzávěrka přihlášek je 30. dubna 2001.

BAZILIKA STARÉ BRNO – Zelený čtvrtek (12. 4.): mše svatá v 18.30 hod. **Velký pátek (13. 4.):** křížová cesta v 15.00 hod., velikopáteční obřady v 18.30 hod. **Bílá sobota (14. 4.):** ranní chvály u Ježíšova hrobu v 8.30 hod. **Velikonoční vigilie ve 20.00 hod.**

BOHOSLUŽBY PRO SLOVENSKÉ SPOLUOBČANY

Počínaje nedělí 22. dubna bude každou nedělí a zasvěcený svátek slavena v kostele sv. Pavla v Ostravě-Vítkovicích v 10.30 hod. mše svatá ve slovenském jazyku se slovenským zpěvem. Srdečně zve P. Anton Rusnák, farář u sv. Pavla.

Diecézní středisko Tertio millennio v Hradci Králové a ČM Fatima v Koclířově pořádají jarní pouť do Izraele (Galilea, Judsko, Mrtvé moře). Sraz před odletem v Praze na Strahově 7. 5. 2001 v 18 hod. Návrat 14. 5. 2001 ve 23.50 hod. Poutě doprovází P. Pavel Dokládala a Šajke Richter z Tel-Avivu. Kompletní cena za cestu, pobyt a veškeré služby je 22 000 Kč. Zájemci se mohou přihlásit u: Pastýř – Tertio millennio, Velké nám. 36, 500 01 Hradec Králové, tel./fax: 049/55 12 516 nebo ČM Fatima, 569 11 Koclířov u Svitav, tel./fax: 0461/54 31 64, e-mail: cm-fatima@volny.cz.

ČM Fatima Koclířov pořádá ve dnech 27. 4. – 1. 5. 2001 mariánský seminář. První májovou sobotu v ČM Fatimě v Koclířově (celodenní program) povede Mons. Karel Simandl, gen. sekretář ČBK.

Zpráva pro akcionáře 1. invest. fondu MORAVIA INVEST, a.s., v likvidaci, Ostrava. Nic podstatného se nestalo. U soudů není ani rozhodnuto, kdy a zda se budou konat. Výsledky za rok 2000 auditovány a s dozorčí radou projednány. Hodnota akcie je cca 15 Kč. Likvidátor.

LURDY – PARÍŽ – MONTSERAT (Barcelona, Tours, Paray-le-Monial) 7. - 14. května 2001, cena 9 300 Kč. Ubytování v hotelích, jen poslední noc v autobuse. Kontakt: J. Hladká, K. Světlé 18, 628 00 Brno, tel.: 05/442 111 92.

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Antifona	413	413	413	413	413	441	457
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	413	413	413	413	413	441	457
Antifony	417	422	426	431	435	442	458
Žalmy	921	936	950	965	981	442	458
Kr. čtení a zpěv	418	422	427	431	435	445	460
Antifona k Zach. kantiku	418	423	427	431	435	446	460
Prosby	418	423	427	431	435	446	460
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Modlitba během dne:

Hymnus	414	414	414	414	414	447	461
Antifony	415	415	415	415	415	447	462
Žalmy	926	940	955	971	987	448	462
Krátké čtení	419	424	428	432	436	451	465
Záv. modlitba	419	423	428	432	436	446	461

Nešpory:

	SO						
Hymnus	412	412	412	412	438	452	466
Antifony	416	420	425	429	433	439	466
Žalmy	916	930	945	960	976	992	466
Kr. čtení a zpěv	416	420	425	429	433	439	468
Ant. ke kant. P. M.	416	421	425	430	434	439	469
Prosby	417	421	426	430	434	439	469
Záv. modlitba	419	419	423	428	432	440	474
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	440	1242

Doc. Dr. Rudolf Smahel Th.D. – Mgr. Ing. Ludmila Trochtová:
KATECHETICKÉ HRY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Soubor katechetických her a soutěží pro práci s dětmi a křesťanskou mládeží. Je rozdělen podle témat do 16 oddílů. Pomocí vybraných her je možno zopakovat a případně doplnit znalosti z liturgie, o svátostech, z biblistiky, z církevních dějin apod.

*Vydala CMTF v Olomouci v nakladatelství MCM s. r. o.
Dotisk prvního vydání. Brož., A4, 192 stran, 117 Kč*

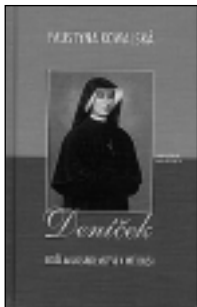
Z KARMELITÁNSKÉHO NAKLADATELSTVÍ

Svatá s. M. Faustyna Kowalská:

DENÍČEK (Boží milosrdenství v mé duši)

Kritické vydání stěžejního díla nedávno kanonizované katolické mystičky s. Faustyny Kowalské. Deník s. Faustyny psaný během posledních čtyř let jejího života na jasnou žádost Pána Ježíše je svým způsobem památník, kam autorka průběžně zapisovala především „setkání“ vlastní duše s Bohem. Pán ji obdařil velkými milostmi: darem kontempace, hlubokým poznáním tajemství Božího milosrdenství, vizemi, zjeveními, skrytými stigmaty, darem prorokovat a číst v lidských duších. Tyto dary světice použila, aby připomněla odedávna známé, ale zapomenuté pravdy víry o milosrdné Boží lásce k lidem a předala nové formy úcty Božího Milosrdenství. Jejich praktikování má vést k obnově náboženského života v duchu křesťanské důvěry a milosrdenství. Velice cenným přínosem pro tuto publikaci jsou rejstříky – věcný, jmenný a místopisný.

*Karmelitánské nakladatelství,
váz., 120x185 mm, 672 stran, 399 Kč*

Herbert Madinger:

VRAŤ SE (Svědění v duchovním životě)

Hnací silou našeho života, směřujícího k Bohu, je svědomí. Je hlasem Božím, který promlouvá v našem srdci, hlasem dobrého Otce mluvícího ke svým dětem. Říká nám: „Vrať se!“ Rád by nám odpustil, políbil nás na usmířenou a svěřil nám svůj otcovský dům se slovy: „Jste mé milované děti, v nichž se mi zalíbilo.“ Autor knížky vede čtenáře k zamyšlení nad postoji jejich vlastního svědomí. Vychází při tom z Desatera, které je pilířem formace správného svědomí. Madingerův jasný a nesmlouvavý postoj v této otázce vybízí čtenáře k nezbytnému a přitom potřebnému návratu do Otcova domu.

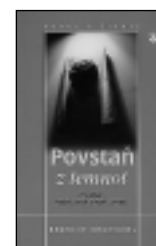
Karmelitánské nakladatelství, brož., 115x180 mm, 144 stran, 109 Kč

**Benedikt Groeschel: POVSTAŇ Z TEMNOT
(Co dělat, když život ztratil smysl)**

Lidská mysl nikdy nedokáže dát uspokojivou odpověď na otázku: Proč se děje zlo? Proč Bůh, který je světlo, dovoluje takovou temnotu? Kniha není odpovědí, ale průvodcem pro ty, kdo jsou v temnotě. Ukazuje, že navzdory temnotě život pokračuje dál, že přežítí a využití těchto nevyhnutelně temných údobí života vede k růstu. Řešení, které zde autor předkládá, se nachází v evangeliu a v životě velkých světců a hrdinů i v životě obyčejných statečných lidí, které všichni známe.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 140 stran, 139 Kč

**Upozornujeme čtenáře, že uvnitř tohoto čísla je
velikonoční nabídka knih MCM s. r. o. s 15% slevou
(při vyplnění objednávkového listu nabídky).**

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
Ponos, 772 00 OLOMOUC 2

Odesílatel:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1